

KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr. 139/2014

2020/EØS/18/46

av 12. februar 2014

om fastsettelse av krav og administrative framgangsmåter for flyplasser i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008(*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 216/2008 av 20. februar 2008 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå, og om oppheving av rådsdirektiv 91/670/EØF, forordning (EF) nr. 1592/2002 og direktiv 2004/36/EF⁽¹⁾, endret ved forordning (EF) nr. 1108/2009⁽²⁾, særlig artikkel 8a nr. 5, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Målet med forordning (EF) nr. 216/2008 er å opprette og opprettholde et høyt ensartet sikkerhetsnivå for sivil luftfart i Europa.
- 2) Gjennomføringen av forordning (EF) nr. 216/2008 gjør det nødvendig å fastsette nærmere gjennomføringsregler, særlig med hensyn til regulering av sikkerheten på flyplasser, med sikte på å opprettholde et høyt ensartet sikkerhetsnivå for sivil luftfart i Unionen samtidig som det arbeides for å nå målet om en generell bedring av sikkerheten på flyplassene.
- 3) Den krever at Kommisjonen senest 31. desember 2013 vedtar de nødvendige gjennomføringsreglene for fastsettelse av vilkårene for utforming og sikker drift av flyplasser som nevnt i artikkel 8a nr. 5.
- 4) For å sikre en smidig overgang og et høyt sikkerhetsnivå for sivil luftfart i Unionen bør gjennomføringsreglene gjenspeile det nåværende utviklingstrinn i teknikken og beste praksis på området flyplasser, ta hensyn til Den internasjonale organisasjon for sivil luftfarts (heretter kalt «ICAO») gjeldende standarder og anbefalte praksis og dermed respektere ICAOs gjeldende klassifisering i hele regelsystemet, den erfaring fra flyplassdrift verden over samt vitenskapelig og teknisk utvikling på området flyplasser, stå i forhold til flyplassens størrelse, trafikk, kategori og kompleksitet samt til arten og omfanget av de operasjoner som finner sted der, legge til rette for den fleksibilitet som er nødvendig for tilpasset bruk, og ta hensyn til tilfeller der flyplassens infrastruktur ble bygget ut før denne forordning trer i kraft, i samsvar med de ulike kravene i medlemsstatenes nasjonale lovgivning.
- 5) Flyplassindustrien og medlemsstatenes myndigheter må få tilstrekkelig tid til å tilpasse seg de nye rammereglene og kontrollere at sertifikater utstedt før denne forordning trer i kraft, fortsatt er gyldige.
- 6) For å sikre ensartethet i anvendelsen av felles krav er det avgjørende at vedkommende myndigheter og, der det er relevant, Det europeiske flysikkerhetsbyrå («Byrået») følger felles framgangsmåter for å vurdere hvorvidt disse kravene blir oppfylt. Byrået bør utarbeide akseptable samsvarskriterier og veiledningsmateriale for å fremme nødvendig ensartethet i regelverket. De felles kravene bør sikre identiske prosesser hos vedkommende myndigheter på de ulike luftfartsområdene. De bør imidlertid ikke hindre at det brukes litt andre prosesser dersom og når det er nødvendig eller fordelaktig, for eksempel i forbindelse med separate tilsynsorganer for flyplasser og luftfartsoperasjoner. Sikkerhetsmålet for disse kravene bør ikke påvirkes av hvordan de ulike tekniske bestemmelsene oppfylles.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 44 av 14.2.2014, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 164/2015 av 11. juni 2015 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 69 av 15.12.2016, s. 64.

⁽¹⁾ EUT L 79 av 13.3.2008, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 309 av 24.11.2009, s. 51.

- 7) Når det gjelder håndtering av hindre i flyplassens omgivelser samt annen virksomhet som finner sted utenfor flyplassens område, kan hver enkelt medlemsstat utpeke forskjellige myndigheter og andre organer med ansvar for overvåking, vurdering og begrensning av risiko. Formålet med denne forordning er ikke å endre den nåværende fordelingen av oppgaver i den enkelte medlemsstat. Hver medlemsstat skal imidlertid sikre en hensiktsmessig fordeling av myndighetsområdene med hensyn til beskyttelse av flyplassers omgivelser samt overvåking og begrensning av risiko som forårsakes av mennesker. Det bør derfor sikres at de myndigheter som er tillagt ansvar for å beskytte flyplassenes omgivelser, har tilstrekkelig myndighet til å oppfylle sine forpliktelser.
- 8) Underavsnitt B i vedlegg IV (del ADR.OPS) fastsetter bestemte tjenester som bør ytes på en flyplass. I noen tilfeller ytes disse tjenestene ikke direkte av flyplassoperatøren, men av en annen organisasjon eller et statlig organ eller en kombinasjon av disse. I slike tilfeller skal flyplassoperatøren, som har ansvar for driften av flyplassen, ha avtaler om og grensesnitt til disse organisasjonene eller organene for å sikre at tjenestene ytes i samsvar med kravene angitt i vedlegg IV. Når slike avtaler og grensesnitt er på plass, bør flyplassoperatøren anses å ha ivaretatt sitt ansvar og bør ikke anses å være direkte ansvarlig for eventuell manglende overholdelse av et annet organ som deltar i avtalen, under forutsetning av at alle gjeldende krav og forpliktelser fastsatt i denne forordning som er relevante for dens ansvar i henhold til ordningen, er oppfylt.
- 9) Forordning (EF) nr. 216/2008 gjelder bare flyplasssertifikater som vedkommende myndigheter skal utstede i den utstrekning det gjelder sikkerhetsaspekter. Ikke-sikkerhetsrelaterte aspekter av eksisterende nasjonale sertifikater for flyplasser berøres derfor ikke.
- 10) Tiltakene fastsatt i denne forordning bygger på uttalen Byrået har avgitt i samsvar med artikkel 17 nr. 2 bokstav b) og artikkel 19 nr. 1 i forordning (EF) nr. 216/2008.
- 11) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra komiteen nedsatt ved artikkel 65 i forordning (EF) nr. 216/2008 —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål og virkeområde

1. Denne forordning fastsetter nærmere regler for
- a) vilkårene for fastsettelse av og underretning til søkeren om sertifiseringsgrunnlaget som gjelder for en flyplass i henhold til vedlegg II og III,
 - b) vilkårene for utstedelse, opprettholdelse, endring, begrensning, midlertidig oppheving og tilbakekalling av sertifikater for flyplasser og sertifikater for organisasjoner som har ansvar for driften av flyplasser, herunder driftsbegrensninger knyttet til flyplassens særlige utforming i henhold til vedlegg II og III,
 - c) vilkårene for drift av en flyplass i samsvar med de grunnleggende kravene fastsatt i vedlegg Va og eventuelt i vedlegg Vb til forordning (EF) nr. 216/2008 i henhold til vedlegg IV,
 - d) det ansvar som påhviler sertifikatnehavere i henhold til vedlegg III,
 - e) vilkårene for godkjenning og konvertering av eksisterende flyplasssertifikater utstedt av medlemsstatene,
 - f) vilkårene for en beslutning om ikke å tillate unntakene nevnt i artikkel 4 nr. 3b i forordning (EF) nr. 216/2008, herunder kriterier for fraktflyplasser, melding om unntatte flyplasser og gjennomgåelse av unntak som er gitt,
 - g) vilkårene for drift som skal forbyes, begrenses eller underlegges visse vilkår av sikkerhetshensyn i henhold til vedlegg III,
 - h) visse vilkår og framgangsmåter for erklæringen fra og tilsynet med ytere av oppstillingsplattformtjenester som nevnt i artikkel 8a nr. 2 bokstav e) i forordning (EF) nr. 216/2008 i henhold til vedlegg II og III.
2. Vedkommende myndigheter som deltar i sertifiseringen av og tilsynet med flyplasser, flyplassoperatører og ytere av oppstillingsplattformtjenester, skal oppfylle kravene fastsatt i vedlegg II.
3. Flyplassoperatører og ytere av oppstillingsplattformtjenester skal oppfylle kravene fastsatt i vedlegg III.

4. Flyplassoperatører skal oppfylle kravene fastsatt i vedlegg IV.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordning menes med:

- 1) «flyplass» et definert område (herunder bygninger, anlegg og utstyr) på land eller vann eller på en fast konstruksjon, en fast konstruksjon offshore eller en flytende konstruksjon som skal brukes helt eller delvis til luftfartøyers ankomst, avgang og bevegelser på bakken,
- 2) «fly» et motordrevet luftfartøy som er tyngre enn luft, og som under flyging får sin løftkraft hovedsakelig fra aerodynamiske reaksjoner på flater som under gitte flygevilkår forblir faste,
- 3) «luftfartøy» en maskin som kan bæres opp i atmosfæren av andre reaksjoner i luften enn luftens reaksjoner mot jordoverflaten,
- 4) «oppstillingsplattform» et bestemt område beregnet på luftfartøyer som tar om bord eller setter av passasjerer, laster eller lossere post eller last, påfyller drivstoff, parkerer eller vedlikeholdes,
- 5) «oppstillingsplattformtjeneste» en tjeneste som ytes for å styre luftfartøyers og kjøretøyers aktiviteter og bevegelser på en oppstillingsplattform,
- 6) «tilsyn» en systematisk, uavhengig og dokumentert framgangsmåte for innhenting og objektiv vurdering for å fastslå i hvilken utstrekning kravene oppfylles,
- 7) «sertifiseringsspesifikasjoner» tekniske standarder vedtatt av Byrådet som angir metoder for å vise samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, og som en organisasjon kan bruke til sertifisering,
- 8) «vedkommende myndighet» en myndighet utpekt av hver medlemsstat med nødvendig fullmakt til og ansvar for å sertifisere og føre tilsyn med flyplasser, samt personell og organisasjoner som deltar i slik virksomhet,
- 9) «løpende tilsyn» de oppgaver som vedkommende myndighet til enhver tid utfører i gjennomføringen av tilsynsprogrammet for å kontrollere at vilkårene for sertifikatets utstedelse er oppfylt på ethvert tidspunkt under sertifikatets gyldighetstid,
- 10) «godkjennings- og tiltaksdokument for avvik (DAAD)» et dokument som er utarbeidet av vedkommende myndighet for å sammenstille dokumentasjon for å begrunne godkjenning av avvik fra sertifiseringsspesifikasjonene utstedt av Byrådet,
- 11) «inspeksjon» en uavhengig vurdering ved observasjon og bedømmelse, om nødvendig ledsaget av måling, prøving eller vurdering for å kontrollere at gjeldende krav oppfylles,
- 12) «flybevegelse» enten en start eller landing,
- 13) «hinder» alle faste (midlertidige eller permanente) og bevegelige gjenstander eller deler av slike, som
 - befinner seg på et område beregnet for bevegelse av luftfartøyer på bakken, eller
 - strekker seg utover en definert overflate som har som formål å beskytte luftfartøyer under flyging, eller
 - befinner seg utenfor disse definerte overflatene og som anses å utgjøre en fare for lufttrafikken,
- 14) «hinderbegrensende plan» et plan som definerer grensene for hvor høyt gjenstander kan stikke opp i luftrommet,
- 15) «hinderfritt område» et område bestemt for hellingsindikatorsystemet ved visuell landing over hvilket ingen gjenstander eller forlengelser av eksisterende gjenstander skal være tillatt med mindre vedkommende myndighet anser at den nye gjenstanden eller forlengelsen vil være skjermet av en eksisterende ubevegelig gjenstand.

Artikkel 3

Tilsyn med flyplasser

1. Medlemsstatene skal utpeke ett eller flere organer som vedkommende myndighet(er) i medlemsstaten med de nødvendige fullmakter til og ansvar for å sertifisere og føre tilsyn med flyplasser, også personell og organisasjoner som deltar i slik virksomhet.
2. Vedkommende myndighet skal være uavhengig av flyplassoperatører og ytere av oppstillingsplattformtjenester. Denne uavhengigheten skal oppnås gjennom atskillelse, minst på funksjonsnivå, mellom vedkommende myndighet og disse flyplassoperatørene og yterne av oppstillingsplattformtjenester. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter utøver sin myndighet upartisk og med innsynsmulighet.

3. Dersom en medlemsstat utpeker mer enn ett organ som vedkommende myndighet, skal følgende vilkår være oppfylt:

- a) hver vedkommende myndighet skal ha ansvar for særlig definerte oppgaver og et bestemt geografisk område, og
- b) disse myndighetene skal samordne for å sikre effektivt tilsyn med alle flyplasser og flyplassoperatører samt ytere av oppstillingsplattformtjenester.

4. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndighet(er) har den kunnskap og de ressurser som er nødvendige for å oppfylle kravene til dem i henhold til denne forordning.

5. Medlemsstatene skal sikre at personell fra vedkommende myndighet(er) ikke utøver tilsynsvirksomhet når det avdekkes at dette direkte eller indirekte kan føre til en interessekonflikt, særlig når det gjelder familiære eller finansielle forhold.

6. Personell som er godkjent av vedkommende myndighet til å utføre sertifiserings- eller tilsynsoppgaver, skal ha fullmakt til å utføre minst følgende oppgaver:

- a) undersøke dokumentasjon, data, framgangsmåter og alt annet materiale som er relevant for utførelsen av sertifiserings- og/eller tilsynsoppgaven,
- b) ta kopier av hele eller deler av slike registre, data, framgangsmåter og annet materiale,
- c) be om en muntlig forklaring på stedet,
- d) ha adgang til flyplasser, relevante lokaler, operasjonssteder eller andre relevante områder og transportmidler,
- e) utføre tilsyn, undersøkelser, prøvinger, øvelser, vurderinger og inspeksjoner,
- f) treffe eller innlede tvangstiltak ved behov.

7. Oppgavene i nr. 6 skal utføres i samsvar med den nasjonale lovgivningen i medlemsstatene.

Artikkel 4

Opplysninger til Det europeiske flysikkerhetsbyrå

Innen tre måneder etter denne forordning har trådt i kraft, skal medlemsstatene underrette Det europeiske flysikkerhetsbyrå (heretter kalt «Byrået») om flyplassenes navn, beliggenhet, ICAO-kode og flyplassoperatørens navn og antallet passasjer- og fraktbevegelser for flyplassene som omfattes av bestemmelsene i forordning (EF) nr. 216/2008 og denne forordning.

Artikkel 5

Unntak

1. Medlemsstatene skal underrette Byrået om sin beslutning om å gi et unntak i samsvar med artikkel 4 nr. 3b i forordning (EF) nr. 216/2008, innen en måned etter at beslutningen er truffet. Opplysningene som overføres til Byrået, skal inneholde listen over berørte flyplasser, navn på flyplassoperatør og antall passasjer- og fraktbevegelser for flyplassen for det aktuelle året.

2. Medlemsstaten skal årlig undersøke trafikk tallene for en unntatt flyplass. Dersom trafikk tallene ved flyplassen overskrider tallene angitt i artikkel 4 nr. 3b i forordning (EF) nr. 216/2008 hvert år de siste tre årene, skal medlemsstaten underrette Byrået og trekke tilbake unntaket.

3. Kommisjonen kan til enhver tid beslutte ikke å gi unntak i følgende tilfeller:

- a) de generelle sikkerhetsmålene i forordning (EF) nr. 216/2008 er ikke oppfylt,
- b) de relevante trafikk tallene for passasjer- og fraktbevegelser er overskredet hvert av de siste tre årene,
- c) dersom unntaket ikke er i samsvar med annet relevant EU-regelverk.

4. Dersom Kommisjonen har besluttet at unntak ikke er tillatt, skal den berørte medlemsstat trekke tilbake unntaket.

Artikkel 6

Konvertering av sertifikater

1. Sertifikater som vedkommende myndighet har utstedt før 31. desember 2014 på grunnlag av nasjonal lovgivning, skal fortsatt være gyldige inntil de utstedes i samsvar med denne artikkel eller, dersom ingen slike sertifikater utstedes, til og med 31. desember 2017.

2. Før utløpet av perioden angitt i nr. 1 skal vedkommende myndighet utstede sertifikater for de berørte flyplassene og flyplassoperatørene dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) sertifiseringsgrunnlaget nevnt i vedlegg II er fastsatt ved bruk av sertifiseringsspesifikasjonene utstedt av Byrået, herunder tilfeller av tilsvarende sikkerhetsnivå og særlige vilkår som er angitt og dokumentert,
- b) sertifikatnehaveren har påvist samsvar med sertifiseringsspesifikasjonene som skiller seg fra de nasjonale kravene som ligger til grunn for utstedelsen av det eksisterende sertifikatet,

c) sertifikatnehaveren har påvist samsvar med de kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler som gjelder for innehaverens organisasjon og drift og som skiller seg fra de nasjonale kravene som ligger til grunn for utstedelsen av det eksisterende sertifikatet.

3. Som unntak fra nr. 2 bokstav b) kan vedkommende myndighet beslutte å frafalle kravet om påvisning av samsvar dersom den anser at det ville innebære en for stor eller uforholdsmessig stor innsats.

4. Vedkommende myndighet skal i minst fem år oppbevare dokumentene som gjelder framgangsmåten for konvertering av sertifikater.

Artikkel 7

Avvik fra sertifiseringsspesifikasjonene

1. Vedkommende myndighet kan fram til 31. desember 2024 godta søknader om sertifikat som inneholder avvik fra sertifiseringsspesifikasjonene utstedt av Byrået, dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) avvikene oppfyller ikke kravene om tilsvarende sikkerhetsnivå i henhold til ADR.AR.C.020 eller kravene til særlige vilkår i henhold til ADR.AR.C.025 i vedlegg II til denne forordning,
- b) avvikene eksisterte før denne forordning trådte i kraft,
- c) avvikene oppfyller de grunnleggende kravene i vedlegg Va til forordning (EF) nr. 216/2008, ved behov supplert med risikoreduserende og korrigerende tiltak,
- d) en underbyggende sikkerhetsvurdering er gjennomført for hvert avvik.

2. Vedkommende myndighet skal sammenstille dokumentasjonen som viser at vilkårene nevnt i nr. 1 i et godkjennings- og tiltaksdokument for avvik (DAAD), er oppfylt. DAAD skal vedlegges sertifikatet. Vedkommende myndighet skal angi gyldighetsperioden for DAAD.

3. Flyplassoperatøren og vedkommende myndighet skal kontrollere at vilkårene nevnt i nr. 1 fortsatt er oppfylt. Dersom det ikke er tilfellet, skal DAAD endres, midlertidig oppheves eller trekkes tilbake

Artikkel 8

Sikring av flyplassens omgivelser

1. Medlemsstatene skal sikre at samråd gjennomføres med hensyn til sikkerhetskonskvenser av forslag om bygging av konstruksjoner innenfor grensene for hinderbegrensende plan og hinderfrie områder samt andre områder i tilknytning til flyplassen.

2. Medlemsstatene skal sikre at samråd gjennomføres med hensyn til sikkerhetskonskvenser av forslag om bygging av konstruksjoner utenfor grensene for hinderbegrensende plan og hinderfrie områder samt andre områder i tilknytning til flyplassen og som overskrider høyden fastsatt av medlemsstatene.

3. Medlemsstatene skal sørge for at sikringen av flyplasser som ligger nær nasjonale grenser, samordnes med andre medlemsstater.

Artikkel 9

Overvåking av flyplassens omgivelser

Medlemsstatene skal sikre at samråd gjennomføres med hensyn til menneskers virksomhet og arealbruk, for eksempel når det gjelder

- a) all utvikling eller endring i arealbruken i flyplassområdet,
- b) all utvikling som kan forårsake hinderframkalt turbulens, som kan være farlig for luftfartøyperasjoner,
- c) bruk av farlige, forvirrende eller villedende lys,
- d) bruk av svært reflekterende overflater som kan forårsake blanding,
- e) opprettelse av områder som kan fremme utviklingen av en villlevende dyrebestand som kan være til fare for luftfartøyperasjoner,
- f) kilder til usynlig stråling eller forekomst av bevegelige eller faste gjenstander som kan forstyrre eller virke negativt inn på ytelsen til luftfartøyers kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingssystemer.

Artikkel 10

Håndtering av risikoer i forbindelse med villlevende dyrebestander

1. Medlemsstatene skal sørge for at faren for sammenstøt med dyr vurderes gjennom å

- a) opprette en nasjonal framgangsmåte for registrering og rapportering av sammenstøt mellom dyr og luftfartøyer,
- b) samle inn opplysninger fra luftfartøyperatører, flyplasspersonell og andre kilder om forekomst av villlevende dyrebestander som kan utgjøre en potensiell fare for luftfartøyperasjoner, og
- c) en løpende evaluering av faren for sammenstøt med dyr som foretas av vedkommende personell.

2. Medlemsstatene skal sørge for at rapporter om sammenstøt med dyr samles inn og sendes til ICAO med henblikk på innlegging i ICAOs database for sammenstøt med fugler (Bird Strike Information System (IBIS)).

Artikkel 11

Ikrafttredelse og anvendelse

1. Denne forordning trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

2. Vedkommende myndigheter som deltar i sertifiseringen av og tilsynet med flyplasser, flyplassoperatører og ytere av oppstillingsplattformtjenester, skal oppfylle kravene fastsatt i vedlegg II til denne forordning før 31. desember 2017.

3. Vedlegg III og IV får anvendelse på flyplasser som er sertifisert i samsvar med artikkel 6 fra datoen for utstedelse av sertifikatet.

4. Flyplasser hvis framgangsmåte for sertifisering ble innledet før 31. desember 2014, men som ikke har fått utstedt et sertifikat før denne datoen, skal bare få utstedt et sertifikat når de oppfyller kravene i denne forordning.

5. ADR.AR.C.050 og ADR.OR.B.060 i vedlegg II og III til denne forordning får anvendelse fra den datoen gjennomføringsreglene for yting av oppstillingsplattformtjenester trår i kraft. ADR.AR.A.015 i vedlegg II og punkt ADR.OR.A.015 i vedlegg III får anvendelse for ytere av oppstillingsplattformtjenester fra den datoen gjennomføringsreglene for yting av oppstillingsplattformtjenester trer i kraft.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 12. februar 2014.

For Kommissjonen

José Manuel BARROSO

President

VEDLEGG I

Definisjoner av termer som brukes i vedlegg II–IV

I denne forordning menes med

- 1) «akseptable samsvarskriterier (AMC)» ikke-bindende standarder vedtatt av Byrådet for å illustrere kriterier for å oppnå samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler,
- 2) «tilgjengelig akselerasjon-stopp-distanse (ASDA)» lengden av tilgjengelig startrullebane pluss lengden av stoppbanen, dersom disse er angitt,
- 3) «tårnkontrolltjeneste» flygekontrolltjeneste (ATC) for flyplasstrafikk,
- 4) «flyplassutstyr» utstyr, apparater, tilbehør, programvare og tilleggsutstyr som brukes eller er beregnet på å brukes for å bidra til driften av luftfartøyer på en flyplass,
- 5) «luftfartsdata» en framstilling av luftfartsrelaterte fakta, begreper eller instruksjoner på en formalisert måte som egner seg for kommunikasjon, tolkning eller behandling,
- 6) «luftfartsinformasjonstjeneste» en tjeneste som er opprettet innenfor det fastsatte dekningsområdet, som har ansvar for å levere den luftfartsinformasjonen og de dataene som kreves for sikkerhet, regelmessighet og effektivitet i luftfarten,
- 7) «flysikringstjenester» lufttrafikk-, kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjenester, flyværtjenester og luftfartsinformasjonstjenester,
- 8) «lufttrafikkstjenester» de ulike flygeinformasjonstjenester, alarmtjenester, rådgivende lufttrafikkstjenester og flygekontrolltjenester (områdekontroll-, innflygingskontroll- og tårnkontrolltjenester),
- 9) «flygekontrolltjeneste (ATC)» en tjeneste som gis for å
 1. forebygge kollisjoner
 - mellom luftfartøyer og
 - mellom luftfartøyer og hindre i manøvreringsområdet, og
 2. sikre og opprettholde en velordnet flyt i lufttrafikken,
- 10) «oppstillingsplass» et bestemt område på en oppstillingsplattform som er beregnet på oppstilling av luftfartøyer,
- 11) «taksebane til oppstillingsplass» del av oppstillingsplattform som er definert som taksebane, og som bare er beregnet på adgang til oppstillingsplassene,
- 12) «alternative samsvarskriterier» kriterier som kan brukes som alternativ til eksisterende akseptable samsvarskriterier, eller som fastsetter nye kriterier for å oppnå samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler som Byrådet ikke har vedtatt tilhørende akseptable samsvarskriterier for,
- 13) «alarmtjeneste» en tjeneste som har til oppgave å underrette relevante organisasjoner om luftfartøyer som trenger søke- og redningstjeneste, og bistå disse organisasjonene om nødvendig,
- 14) «taksebane på oppstillingsplattform» del av et taksebanesystem som ligger på en oppstillingsplattform beregnet på å muliggjøre taksing over oppstillingsplattformen,
- 15) «hinderfritt stigeområde» et definert rektangulært område på bakken eller på vann som er under vedkommende organs kontroll, valgt eller tilrettelagt som et egnet område over hvilket et fly kan foreta en del av sin begynnende stigning til en angitt høyde,

- 16) «farlig gods» gjenstander eller stoffer som kan utgjøre en fare for helse, sikkerhet, eiendom eller miljø, og som er oppført på listen over farlig gods i de tekniske forskriftene eller klassifisert i samsvar med nevnte tekniske forskrifter,
- 17) «datakvalitet» graden eller nivået av sikkerhet for at de leverte dataene oppfyller databrukerens krav med hensyn til nøyaktighet, oppløsning og integritet,
- 18) «kunngjorte banelengder»
 - «tilgjengelig startrullebane (TORA)»,
 - «tilgjengelig startdistanse (TODA)»
 - «tilgjengelig akselerasjon-stopp-distanse (ASDA)»,
 - «tilgjengelig landingsdistanse (LDA)»,
- 19) «flygeinformasjonstjeneste» en tjeneste som har som formål å gi råd og informasjon som fremmer sikker og effektiv gjennomføring av flygingene,
- 20) «prinsipper om menneskelige faktorer» prinsipper som gjelder flykonstruksjon, sertifisering, opplæring, drift og vedlikehold, og som tar sikte på et trygt grensesnitt mellom mennesket og de andre leddene i systemet ved at det tas behørig hensyn til menneskets yteevne,
- 21) «menneskets yteevne» de menneskelige evner og begrensninger som påvirker sikkerheten og effektiviteten i forbindelse med luftfartsoperasjoner,
- 22) «instrumentrullebane» en av følgende typer av rullebaner beregnet på luftfartøyer som bruker instrumentinnflygingsprosedyrer:
 1. «ikke-presisjonsrullebane» en instrumentrullebane med visuelle hjelpemidler og et ikke-visuelt hjelpemiddel som minst gir tilstrekkelig retningsveiledning for direkte innflyging,
 2. «rullebane for kategori I-presisjonsinnflyging» en instrumentrullebane med ikke-visuelle hjelpemidler og visuelle hjelpemidler beregnet på innflyginger med en beslutningshøyde (DH) på minst 60 m (200 fot) og en sikt på minst 800 m eller en rullebanesikt (RVR) på minst 550 m,
 3. «rullebane for kategori II-presisjonsinnflyging» en instrumentrullebane med ikke-visuelle hjelpemidler og visuelle hjelpemidler beregnet på innflyginger med en beslutningshøyde (DH) på høyst 60 m (200 fot), men minst 30 m (100 fot), og en rullebanesikt (RVR) på minst 300 m,
 4. «rullebane for kategori III-presisjonsinnflyging» en instrumentrullebane med ikke-visuelle hjelpemidler og visuelle hjelpemidler inn til rullebanen og langs rullebanekanten som er
 - A. beregnet på innflyginger med en beslutningshøyde (DH) på høyst 30 m (100 fot), eller ingen beslutningshøyde, og en rullebanesikt (RVR) på minst 175 m, eller
 - B. beregnet på innflyginger med en beslutningshøyde (DH) på høyst 15 m (50 fot), eller ingen beslutningshøyde, og en rullebanesikt (RVR) på høyst 175 m, men minst 50 m, eller
 - C. beregnet på innflyginger uten beslutningshøyde (DH) og uten noen begrensninger med hensyn til rullebanesikt (RVR),
- 23) «integritet» en grad av sikkerhet for at luftfartsdataene og deres verdier ikke er gått tapt eller endret siden dataene ble opprettet eller en godkjent endring ble gjennomført,
- 24) «tilgjengelig landingsdistanse (LDA)» den lengden av rullebanen som er oppgitt å være tilgjengelig, og som er egnet til utrulling for et fly som lander,

- 25) «prosedyrer ved dårlig sikt (LVP)» prosedyrer som anvendes ved en flyplass for å ivareta sikre operasjoner ved innflyginger etter lavere standardvilkår enn kategori I, etter andre standardvilkår enn kategori II, etter kategori II og III og ved starter i dårlig sikt,
- 26) «start i dårlig sikt (LVTO)» start med en rullebanesikt (RVR) på under 400 meter, men ikke under 75 meter,
- 27) «operasjon etter lavere standardvilkår enn kategori 1» en kategori I-instrumentinnflyging og -landing ved bruk av kategori I-beslutningshøyde (DH), med en lavere rullebanesikt (RVR) enn det som normalt forbindes med gjeldende beslutningshøyde (DH), men ikke lavere enn 400 m,
- 28) «manøvreringsområde» den delen av en flyplass som benyttes til luftfartøyers start, landing og taksing, bortsett fra oppstillingsplattformer,
- 29) «flyværtjenester» anlegg og tjenester som forsyner luftfartøyer med værmeldinger, værrapporter og værobservasjoner samt alle andre former for meteorologiske opplysninger og data som statene leverer for luftfartsformål,
- 30) «markør» en gjenstand som vises over bakkenivå for å merke et hinder eller avgrense en grense,
- 31) «merking» et symbol eller gruppe symboler som vises på bakken på ferdelsesområdet for å formidle luftfartsinformasjon,
- 32) «ferdelsesområde» den delen av en flyplass som benyttes til luftfartøyers start, landing og taksing, og som består av manøvreringsområdet og oppstillingsplattformer,
- 33) «navigasjonstjenester» de anlegg og tjenester som forsyner luftfartøyer med opplysninger om posisjon og tid,
- 34) «ikke-instrumentrullebane» en rullebane beregnet på luftfartøyer som bruker visuelle innflygingsprosedyrer,
- 35) «operasjon etter andre standardvilkår enn kategori II» en presisjonsinstrumentinnflyging og -landing ved bruk av ILS eller MLS der noen eller ingen av elementene i lysanlegget for kategori II-presisjonsinnflyging er tilgjengelig, med
 - en beslutningshøyde (DH) under 200 fot, men ikke under 100 fot, og
 - en rullebanesikt (RVR) på minst 350 meter,
- 36) «syklus for planlegging av til» et tidsrom der fortsatt samsvar med kravene verifiseres,
- 37) «taksebane for hurtig avkjøring» taksebane forbundet i spiss vinkel med en rullebane, utformet for å gi landende fly i stand til å dreie av ved høyere hastighet enn ved andre taksebaner for avkjøring, og dermed minimere tiden rullebanen er opptatt,
- 38) «rullebane» et definert rektangulært område på en landflyplass klargjort for luftfartøyers start og landing,
- 39) «type rullebane» en instrumentrullebane eller ikke-instrumentrullebane,
- 40) «rullebanesikt» (RVR – runway visual range) den distansen der flygeren på et luftfartøy på rullebanens midtlinje kan se overflatemarkeringene på rullebanen eller lysene som avmerker rullebanen eller dens midtlinje,
- 41) «sikkerhetsstyringssystem» en systematisk tilnærming til styring av flysikkerheten, herunder nødvendige organisasjonsstrukturer, ansvar, retningslinjer og framgangsmåter,
- 42) «stoppbane» et definert rektangulært område på bakken i enden av tilgjengelig startrullebane som er klargjort som et egnet område der et luftfartøy kan stanses ved avbrutt start,

- 43) «tilgjengelig startdistanse (TODA)» lengden av tilgjengelig startrullebane pluss lengden av det hinderfrie stigeområdet,
- 44) «tilgjengelig startrullebane (TORA)» den lengden av rullebanen som er oppgitt å være tilgjengelig, og som er egnet til utrulling for et fly som starter,
- 45) «taksebane» en definert bane på en landflyplass til bruk for luftfartøyer under taksing, og som er beregnet som forbindelse mellom ett område av flyplassen og et annet, herunder
- taksebane til oppstillingsplass,
 - taksebane på oppstillingsplattform,
 - taksebane for hurtig avkjøring,
- 46) «tekniske forskrifter» seneste gyldige utgave av «Tekniske retningslinjer for sikker transport av farlig gods med luftfartøy» (Doc 9284-AN/905), herunder tillegget og eventuelle tilføyelser, som er godkjent og offentliggjort av Den internasjonale organisasjon for sivil luftfart,
- 47) «sertifikatets vilkår»
- ICAO-stedsindikator,
 - driftsvilkår (VFR/IFR, dag/natt),
 - rullebane — kunngjorte banelengder,
 - typer rullebane og innflygingsrullebaner,
 - flyplassens referansekode,
 - omfanget av luftfartøyoperasjoner med høyere referansekodebokstav enn flyplassens,
 - yting av oppstillingsplattformtjenester (ja/nei),
 - nivå på rednings- og brannslukkingstjenester,
- 48) «visuelle hjelpemidler» indikatorer og signalinnretninger, merking, lys, skilt og markører eller kombinasjoner av disse.
-

VEDLEGG II

Del om myndighetskrav — flyplasser (del-ADR.AR)

KAPITTEL A — GENERELLE KRAV (ADR.AR.A)

ADR.AR.A.001 Virkeområde

Dette vedlegg fastsetter kravene til de vedkommende myndighetene som deltar i sertifiseringen av og tilsynet med flyplasser, flyplassoperatører og ytere av oppstillingsplattformtjenester.

ADR.AR.A.005 Vedkommende myndighet

Vedkommende myndighet som er utpekt av medlemsstaten der flyplassen ligger, skal ha ansvar for

- a) sertifiseringen av og tilsynet med flyplasser og flyplassoperatører,
- b) tilsynet med ytere av oppstillingsplattformtjenester.

ADR.AR.A.010 Tilsynsdokumentasjon

- a) Vedkommende myndighet skal gi sitt personell alle relevante regelverksakter, standarder, regler, tekniske publikasjoner og tilhørende dokumenter slik at de kan utføre sine oppgaver og ivareta sitt ansvar.
- b) Vedkommende myndighet skal gjøre tilgjengelig regelverksakter, standarder, regler, tekniske publikasjoner og tilhørende dokumenter for flyplassoperatører og andre berørte parter for å gjøre det lettere for disse å oppfylle gjeldende krav.

ADR.AR.A.015 Samsvarskriterier

- a) Byrådet skal utarbeide akseptable samsvarskriterier (AMC) som kan benyttes for å oppnå samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler. Når de akseptable samsvarskriteriene er oppfylt, er de tilhørende kravene i gjennomføringsreglene oppfylt.
- b) Det kan benyttes alternative samsvarskriterier for å oppnå samsvar med gjennomføringsreglene.
- c) Vedkommende myndighet skal opprette en ordning for å kunne vurdere på en ensartet måte om de alternative samsvarskriteriene som brukes av den selv eller flyplassoperatører eller ytere av oppstillingsplattformtjenester under dens tilsyn, er i samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.
- d) Vedkommende myndighet skal evaluere de alternative samsvarskriteriene som er foreslått av en flyplassoperatør eller av en yter av oppstillingsplattformtjenester i samsvar med ADR.OR.A.015, ved å analysere framlagt dokumentasjon og om nødvendig foreta en inspeksjon av flyplassoperatøren, flyplassen eller yteren av oppstillingsplattformtjenester.

Når vedkommende myndighet fastslår at de alternative samsvarskriteriene som er foreslått av flyplassoperatøren eller yteren av oppstillingsplattformtjenester, er i samsvar med gjennomføringsreglene, skal den uten unødig opphold

- 1) underrette søkeren om at de alternative samsvarskriteriene kan gjennomføres, og eventuelt endre søkerens sertifikat eller godkjenning tilsvarende,
- 2) underrette Byrådet om deres innhold, herunder kopier av relevant dokumentasjon,
- 3) underrette andre medlemsstater om alternative samsvarskriterier som er godkjent, og
- 4) underrette de øvrige sertifiserte flyplassene i vedkommende myndighets medlemsstat, etter behov.

- e) Når vedkommende myndighet selv benytter alternative samsvarskriterier for å oppnå samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, skal den
- 1) gjøre dem tilgjengelige for flyplassoperatører og ytere av oppstillingsplattformtjenester som den fører tilsyn med, og
 - 2) uten unødig opphold underrette Byrået.

Vedkommende myndighet skal gi Byrået en fullstendig beskrivelse av de alternative samsvarskriteriene, herunder eventuelle revisjoner av framgangsmåter som kan være relevante, samt en vurdering som påviser samsvar med gjennomføringsreglene.

ADR.AR.A.025 Opplysninger til Byrået

- a) Vedkommende myndighet skal uten unødig opphold underrette Byrået dersom det oppstår vesentlige problemer med gjennomføringen av forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.
- b) Vedkommende myndighet skal gi Byrået opplysninger som er vesentlige for sikkerheten, og som stammer fra de hendelsesrapporter den har mottatt.

ADR.AR.A.030 Umiddelbar reaksjon på et sikkerhetsproblem

- a) Med forbehold for europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/42/EF⁽¹⁾ skal vedkommende myndighet innføre en ordning for hensiktsmessig innsamling, analyse og spredning av sikkerhetsinformasjon.
- b) Byrået skal innføre et system for å analysere relevant, mottatt sikkerhetsinformasjon på hensiktsmessig måte, og uten unødig opphold gi medlemsstatene og Kommisjonen alle opplysninger, herunder anbefalinger eller korrigerende tiltak som skal treffes, som er nødvendige for å kunne reagere i tide på et sikkerhetsproblem knyttet til flyplasser, flyplassoperatører og ytere av oppstillingsplattformtjenester som omfattes av forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.
- c) Etter å ha mottatt opplysningene nevnt i bokstav a) og b) skal vedkommende myndighet treffe tilstrekkelige tiltak for å håndtere sikkerhetsproblemet, herunder utstede sikkerhetspålegg i samsvar med ADR.AR.A.040.
- d) Tiltak truffet i samsvar med bokstav c) skal umiddelbart meddeles alle flyplassoperatører eller ytere av oppstillingsplattformtjenester, som må sikre samsvar med disse i henhold til forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler. Vedkommende myndighet skal også underrette Byrået om disse tiltakene, og, dersom det er nødvendig med kombinerte tiltak, de andre berørte medlemsstatene.

ADR.AR.A.040 Sikkerhetspålegg

- a) Vedkommende myndighet skal utstede et sikkerhetspålegg dersom den har fastslått at det foreligger et faremoment som krever umiddelbare tiltak, herunder påvisning av samsvar med eventuelle endringer eller ytterligere sertifiseringsspesifikasjoner som er utarbeidet av Byrået, og som vedkommende myndighet mener er nødvendige.
- b) Et sikkerhetspålegg skal videresendes til de berørte flyplassoperatører eller ytere av oppstillingsplattformtjenester, og skal som et minimum inneholde følgende opplysninger:
 - 1) identifikasjon av faremomentet,
 - 2) angivelse av berørt konstruksjon, utstyr eller operasjon,
 - 3) tiltakene som kreves og begrunnelsen for disse, herunder de endrede eller ytterligere sertifiserings-spesifikasjoner som må overholdes,
 - 4) tidsfristen for gjennomføring av de påkrevde tiltakene og
 - 5) tiltakets ikrafttredelsesdato.

⁽¹⁾ EUT L 167 av 4.7.2003, s. 23.

- c) Vedkommende myndighet skal videresende en kopi av sikkerhetspålegget til Byrået.
- d) Vedkommende myndighet skal kontrollere at flyplassoperatører og ytere av oppstillingsplattformtjenester overholder gjeldende sikkerhetspålegg.

KAPITTEL B — LEDELSE (ADR.AR.B)

ADR.AR.B.005 Ledelsessystem

- a) Vedkommende myndighet skal opprette og holde ved like et ledelsessystem som minst skal omfatte
 - 1) dokumenterte retningslinjer og prosedyrer som beskriver dens organisering, midler og metoder til å oppnå samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler. Prosedyrene skal ajourføres og fungere som grunnleggende arbeidsdokumenter for alle tilhørende oppgaver innenfor vedkommende myndighet,
 - 2) et tilstrekkelig antall personell, herunder flyplassinspektører, til å utføre myndighetens oppgaver og ivareta dens ansvar. Dette personellet skal være kvalifisert til å utføre sine tildelte oppgaver og ha den nødvendige kunnskap, erfaring, grunnopplæring, opplæring på arbeidsplassen og periodiske opplæring for å sikre at kompetansen opprettholdes. Et system for planlegging av tilgjengelighet av personell skal være innført for å sikre at alle tilhørende oppgaver utføres slik de skal,
 - 3) tilstrekkelige anlegg og kontorlokaler til å utføre de tildelte oppgavene,
 - 4) en formell prosess for å overvåke at ledelsessystemet oppfyller de relevante kravene og at prosedyrene er tilstrekkelige, herunder at det utarbeides en prosess for interntilsyn og en prosess for håndtering av sikkerhetsrisiko.
- b) Vedkommende myndighet skal for hvert virksomhetsområde som inkluderes i ledelsessystemet, utpeke en eller flere personer som skal ha det overordnede ledelsesansvaret for den eller de relevante oppgavene.
- c) Vedkommende myndighet skal fastsette prosedyrer for å delta i en gjensidig utveksling av alle nødvendige opplysninger og bistand med andre berørte vedkommende myndigheter.

ADR.AR.B.010 Tildeling av oppgaver til godkjente organer

- a) Oppgaver knyttet til den første sertifiseringen eller det løpende tilsynet med personer eller organisasjoner som er underlagt forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, skal tildeles av medlemsstatene bare til godkjente organer. Ved tildeling av oppgaver skal vedkommende myndighet sikre at den har
 - 1) innført en ordning med en første og deretter en løpende vurdering av om det godkjente organet overholder bestemmelsene i vedlegg V til forordning (EF) nr. 216/2008.

Denne ordningen og resultatene av vurderingene skal dokumenteres,
 - 2) inngått en dokumentert avtale med det godkjente organet, som er godkjent av begge parter på hensiktsmessig ledelsesnivå, som klart fastsetter
 - i) hvilke oppgaver som skal utføres,
 - ii) hvilke erklæringer, rapporter og dokumentasjon som skal framlegges,
 - iii) hvilke tekniske vilkår som skal oppfylles ved utførelsen av slike oppgaver,
 - iv) tilhørende dekning av erstatningsansvar, og
 - v) hvilket vern som skal gis opplysninger som innhentes ved utførelsen av disse oppgavene.
- b) Vedkommende myndighet skal sikre at prosessen for interntilsyn og prosessen for håndtering av sikkerhetsrisiko som kreves i henhold til ADR.AR.B.005 bokstav a) nr. 4, omfatter alle oppgaver knyttet til sertifisering eller løpende tilsyn som utføres på dens vegne.

ADR.AR.B.015 Endringer i ledelsessystemet

- a) Vedkommende myndighet skal ha innført et system for å avdekke endringer som påvirker myndighetens evne til å utføre sine oppgaver og ivareta sitt ansvar som fastsatt i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler. Dette systemet skal gjøre det mulig for myndigheten å treffe tiltak etter behov for å sikre at ledelsessystemet forblir tilstrekkelig og effektivt.
- b) Vedkommende myndighet skal ajourføre sitt ledelsessystem for å gjenspeile eventuelle endringer i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler i god tid for å sikre effektiv gjennomføring.
- c) Vedkommende myndighet skal underrette Byrået om endringer som påvirker dens evne til å utføre sine oppgaver og ivareta sitt ansvar som definert i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.

ADR.AR.B.020 Oppbevaring av dokumentasjon

- a) Vedkommende myndighet skal opprette et system for oppbevaring av dokumentasjon som gir mulighet for tilfredsstillende lagring av, tilgang til og pålitelig sporing av
 - 1) ledelsessystemets dokumenterte retningslinjer og prosedyrer,
 - 2) opplysninger om personellet opplæring, kvalifikasjoner og godkjenninger,
 - 3) tildelingen av oppgaver til godkjente organer som dekker elementene som kreves i henhold til ADR.AR.B.010 samt nærmere opplysninger om de tildelte oppgavene,
 - 4) sertifiseringsprosessen og det løpende tilsynet med flyplasser og flyplassoperatører,
 - 5) prosessen med erklæringer og det løpende tilsynet med ytere av oppstillingsplattformtjenester,
 - 6) dokumentasjonen med hensyn til tilfeller av tilsvarende sikkerhetsnivå og særlige vilkår som inngår i sertifiseringsgrunnlaget, samt ethvert godkjennings- og tiltaksdokument for avvik (DAAD),
 - 7) evalueringen av og melding til Byrået om alternative samsvarskriterier som er foreslått av flyplassoperatører og ytere av oppstillingsplattformtjenester, og vurdering av alternative samsvarskriterier som vedkommende myndighet selv benytter,
 - 8) avvik, korrigerende tiltak og datoen for avslutning av tiltak samt observasjoner,
 - 9) tvangstiltak som er iverksatt,
 - 10) sikkerhetsinformasjon og oppfølgingstiltak,
 - 11) bruken av unntakstiltak i samsvar med artikkel 14 i forordning (EF) nr. 216/2008.
- b) Vedkommende myndighet skal føre en liste over alle sertifikater den har utstedt og erklæringer den har mottatt.
- c) Dokumentasjon knyttet til sertifiseringen av en flyplass eller en flyplassoperatør eller erklæringen fra en yter av oppstillingsplattformtjenester skal oppbevares så lenge sertifikatet eller erklæringen er gyldig.
- d) Dokumentasjon som gjelder bokstav a) nr. 1–3 og bokstav a) nr. 7–11, skal oppbevares i minst fem år i henhold til gjeldende personvernlovgivning.

KAPITTEL C — TILSYN, SERTIFISERING OG HÅNDHEVING (ADR.AR.C)

ADR.AR.C.005 Tilsyn

- a) Vedkommende myndighet skal kontrollere
 - 1) samsvar med sertifiseringsgrunnlaget og alle krav som gjelder for flyplasser og flyplassoperatører, før det utstedes en godkjenning eller et sertifikat,
 - 2) fortsatt samsvar med sertifiseringsgrunnlaget og gjeldende krav til flyplasser og flyplassoperatører eller ytere av oppstillingsplattformtjenester som omfattes av forpliktelsen til å framlegge en erklæring, og
 - 3) at hensiktsmessige sikkerhetstiltak som fastsatt i ADR.AR.A.030 bokstav c) og d) er innført.
- b) Denne kontrollen skal
 - 1) underbygges av dokumentasjon som er spesielt beregnet på å gi personell med ansvar for sikkerhetstilsyn veiledning om hvordan de skal utføre sine oppgaver,
 - 2) opplyse de berørte flyplassoperatørene og yterne av oppstillingsplattformtjenester om resultatene av sikkerhetstilsynet,
 - 3) bygge på tilsyn og inspeksjoner, herunder ved behov uanmeldte inspeksjoner, og
 - 4) gi vedkommende myndighet nødvendig dokumentasjon dersom det kreves ytterligere tiltak, herunder tiltakene fastsatt i ADR.AR.C.055.
- c) Omfanget av tilsynet skal ta hensyn til resultatene fra tidligere tilsynsvirksomhet og fastsatte sikkerhetsprioriteringer.
- d) Vedkommende myndighet skal samle inn og behandle alle opplysninger som anses som nyttige for tilsynet, herunder eventuelle uanmeldte inspeksjoner.
- e) Innenfor rammen av sin tilsynsmyndighet kan vedkommende myndighet beslutte å kreve en forhåndsgodkjenning i samsvar med ADR.OPS.B.075 for eventuelle hindre, utbygginger og annen virksomhet innenfor områdene som overvåkes av flyplassoperatøren, som kan utgjøre en fare for sikkerheten og negativt påvirke driften av en flyplass.

ADR.AR.C.010 Tilsynsprogram

- a) Vedkommende myndighet skal for hver flyplassoperatør og yter av oppstillingsplattformtjenester som avgir erklæring om sin virksomhet til vedkommende myndighet,
 - 1) opprette og holde ved like et tilsynsprogram som omfatter tilsynsvirksomheten som kreves i henhold til ADR.AR.C.005,
 - 2) anvende en hensiktsmessig planleggingssyklus for tilsynet på høyst 48 måneder.
- b) Innenfor hver syklus for planlegging av tilsyn skal tilsynsprogrammet omfatte sikkerhetstilsyn og inspeksjoner, herunder eventuelle uanmeldte inspeksjoner.
- c) Tilsynsprogrammet og planleggingssyklusen skal gjenspeile flyplassoperatørens sikkerhetsnivå og flyplassens risikoeksponering.
- d) Tilsynsprogrammet skal inneholde opplysninger om datoer for planlagte sikkerhetstilsyn og inspeksjoner og datoer for sikkerhetstilsyn og inspeksjoner som er gjennomført.

ADR.AR.C.015 Innledning av sertifiseringsprosessen

- a) Når vedkommende myndighet mottar en søknad om førstegangsutstedelse av et sertifikat, skal den vurdere søknaden og kontrollere at den oppfyller gjeldende krav.
- b) Dersom det gjelder en eksisterende flyplass, skal vedkommende myndighet fastsette vilkårene som skal gjelde for flyplassoperatørens drift i sertifiseringsperioden, med mindre vedkommende myndighet bestemmer at driften av flyplassen må oppheves midlertidig. Vedkommende myndighet skal underrette flyplassoperatøren om forventet tidsplan for sertifiseringsprosessen og slutføre sertifiseringen innen kortest mulig tid.
- c) Vedkommende myndighet skal fastsette og meddele søkeren sertifiseringsgrunnlaget i samsvar med ADR.AR.C.020.

ADR.AR.C.020 Sertifiseringsgrunnlag

Vedkommende myndighet skal fastsette og meddele søkeren sertifiseringsgrunnlaget, som skal bestå av

- a) sertifiseringsspesifikasjonene utstedt av Byrådet som vedkommende myndighet anser som anvendelige for flyplassens utforming og type drift, og som er i kraft den datoen det søkes om sertifikatet, med mindre
 - 1) søkeren velger samsvar med senere gjeldende endringer, eller
 - 2) vedkommende myndighet anser at det er nødvendig å sikre samsvar med slike senere gjeldende endringer,
- b) eventuelle bestemmelser som vedkommende myndighet har akseptert et tilsvarende sikkerhetsnivå for, som skal godtgjøres av søkeren, og
- c) eventuelle spesielle vilkår i samsvar med ADR.AR.C.025 som vedkommende myndighet finner nødvendig å innta i sertifiseringsgrunnlaget.

ADR.AR.C.025 Spesielle vilkår

- a) Vedkommende myndighet skal fastsette særlige detaljerte tekniske spesifikasjoner, kalt spesielle vilkår, for en flyplass dersom de tilhørende sertifiseringsspesifikasjonene utstedt av Byrådet nevnt i ADR.AR.C.020 bokstav a) er utilstrekkelige eller uhensiktsmessige når det gjelder å sikre samsvar med de grunnleggende kravene i vedlegg Va til forordning (EF) No 216/2008, når
 - 1) sertifiseringsspesifikasjonene ikke kan oppfylles grunnet fysiske, topografiske eller lignende begrensninger knyttet til flyplassens beliggenhet,
 - 2) flyplassen har en ny eller uvanlig utforming, eller
 - 3) erfaringen fra driften av nevnte flyplass eller andre flyplasser som har tilsvarende særtrekk ved utformingen, har vist at sikkerheten kan være i fare.
- b) De spesielle vilkårene skal inneholde slike tekniske spesifikasjoner, herunder begrensninger eller framgangsmåter som skal følges, som vedkommende myndighet finner nødvendige for å sikre samsvar med de grunnleggende kravene fastsatt i vedlegg Va til forordning (EF) nr. 216/2008.

ADR.AR.C.035 Utstedelse av sertifikater

- a) Vedkommende myndighet kan kreve enhver form for inspeksjon, prøving, sikkerhetsvurdering eller øvelse den finner nødvendig før den utsteder sertifikatet.
- b) Vedkommende myndighet skal utstede enten
 - 1) et enkelt flyplasssertifikat eller
 - 2) to separate sertifikater, ett for flyplassen og ett for flyplassoperatøren.

- c) Vedkommende myndighet skal utstede sertifikatet eller sertifikatene fastsatt i bokstav b) når flyplassoperatøren har godtgjort overfor vedkommende myndighet at den oppfyller kravene i ADR.OR.B.025 og ADR.OR.E.005.
- d) Sertifikatet skal anses å omfatte flyplassens sertifiseringsgrunnlag, flyplasshåndboken og, dersom det er relevant, eventuelle andre driftsvilkår eller begrensninger fastsatt av vedkommende myndighet og i eventuelle godkjennings- og tiltaksdokumenter for avvik (DAAD).
- e) Sertifikatet skal utstedes for et ubegrenset tidsrom. Rettighetene til den virksomheten som flyplassoperatøren har godkjenning til å utøve, skal angis i vilkårene som er knyttet til sertifikatet.
- f) Dersom ansvarsområder gis til andre relevante organisasjoner, skal disse klart angis og føres opp.
- g) Andre avvik enn avvik på nivå 1 som ikke er utbedret før sertifikatet utstedes, skal sikkerhetsvurderes og om nødvendig begrenses, og en plan for korrigerende tiltak for å utbedre avviket skal godkjennes av vedkommende myndighet.
- h) For å gjøre det mulig for en flyplassoperatør å gjennomføre endringer uten forhåndsgodkjenning fra vedkommende myndighet i samsvar med ADR.OR.B.040 bokstav d) skal vedkommende myndighet godkjenne en prosedyre som angir omfanget av slike endringer og beskriver hvordan de vil bli håndtert og meldt.

ADR.AR.C.040 Endringer

- a) Når vedkommende myndighet mottar en søknad om en endring i samsvar med ADR.OR.B.40 som krever forhåndsgodkjenning, skal den vurdere søknaden og ved behov underrette flyplassoperatøren om
 - 1) gjeldende sertifiseringsspesifikasjoner utstedt av Byrået som gjelder for den foreslåtte endringen, og som er i kraft den datoen det søkes om sertifikat, med mindre
 - a) søkeren velger samsvar med endringer som trer i kraft senere, eller
 - b) vedkommende myndighet anser at det er nødvendig å sikre samsvar med slike senere endringer.
 - 2) enhver annen sertifiseringsspesifikasjon utstedt av Byrået som vedkommende myndighet anser har direkte tilknytning til den foreslåtte endringen,
 - 3) eventuelle spesielle vilkår og endringer av spesielle vilkår fastsatt av vedkommende myndighet i samsvar med ADR.AR.C.025 som vedkommende myndighet finner nødvendig, og
 - 4) det endrede sertifiseringsgrunnlaget dersom det påvirkes av den foreslåtte endringen.
- b) Vedkommende myndighet skal godkjenne endringen når flyplassoperatøren har godtgjort overfor vedkommende myndighet at den oppfyller kravene i ADR.OR.B.040 og eventuelt ADR.OR.E.005.
- c) Dersom den godkjente endringen påvirker vilkårene i sertifikatet, skal vedkommende myndighet endre dem.
- d) Vedkommende myndighet skal godkjenne alle vilkår som skal gjelde for flyplassoperatørens drift under endringen.
- e) Med forbehold for eventuelle ytterligere tvangstiltak skal vedkommende myndighet, dersom flyplassoperatøren gjennomfører endringer som krever forhåndsgodkjenning uten å ha mottatt godkjenning fra vedkommende myndighet i henhold til bokstav a), vurdere behovet for å oppheve midlertidig, begrense eller tilbakekalle sertifikatet.

f) For endringer som ikke krever forhåndsgodkjenning, skal vedkommende myndighet vurdere opplysningene i meldingen sendt av flyplassoperatøren i samsvar med ADR.OR.B.040 bokstav d) for å kontrollere at de håndteres på en hensiktsmessig måte, og kontrollere at de er i samsvar med sertifiseringsspesifikasjonene og andre krav som gjelder for endringen. Dersom kravene ikke er i samsvar med sertifiseringsspesifikasjonene, skal vedkommende myndighet

- 1) underrette flyplassoperatøren om det manglende samsvaret og be om ytterligere endringer, og
- 2) når det gjelder avvik på nivå 1 eller nivå 2, handle i samsvar med ADR.AR.C.055.

ADR.AR.C.050 Erklæringer fra ytere av oppstillingsplattformtjenester

- a) Etter å ha mottatt en erklæring fra en yter av oppstillingsplattformtjenester som har til hensikt å drive virksomhet på en flyplass, skal vedkommende myndighet kontrollere at erklæringen inneholder alle opplysninger som kreves i henhold til del-ADR.OR, og skal gi denne organisasjonen bekreftelse på at erklæringen er mottatt.
- b) Dersom erklæringen ikke inneholder de opplysningene som kreves, eller inneholder opplysninger som tyder på manglende oppfyllelse av gjeldende krav, skal vedkommende myndighet underrette yteren av oppstillingsplattformtjenester og flyplassoperatøren om den manglende oppfyllelsen og be om ytterligere opplysninger. Ved behov skal vedkommende myndighet utføre en inspeksjon av yteren av oppstillingsplattformtjenester og flyplassoperatøren. Dersom den manglende oppfyllelsen bekreftes, skal vedkommende myndighet treffe tiltak i henhold til ADR.AR.C.055.
- c) Vedkommende myndighet skal føre et register over erklæringer fra ytere av oppstillingsplattformtjenester som den fører tilsyn med.

ADR.AR.C.055 Avvik, observasjoner, korrigerende tiltak og tvangstiltak

- a) Vedkommende myndighet for tilsyn i samsvar med ADR.AR.C.005 bokstav a) skal ha et system for å analysere avvikenes betydning for sikkerheten.
- b) Et avvik på nivå 1 skal utstedes av vedkommende myndighet dersom det påvises et betydelig manglende samsvar med flyplassens sertifiseringsgrunnlag, gjeldende krav i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, prosedyrene eller håndbøkene som benyttes av flyplassoperatørene eller yterne av oppstillingsplattformtjenester, vilkårene i sertifikatet eller selve sertifikatet eller innholdet i en erklæring som reduserer sikkerheten eller utgjør en alvorlig fare for sikkerheten.

Med avvik på nivå 1 menes

- 1) unnlatelse av å gi vedkommende myndighet adgang til anlegg som tilhører flyplassen og flyplassoperatøren eller yterne av oppstillingsplattformtjenester som definert i ADR.OR.C.015 i vanlig arbeidstid og etter to skriftlige anmodninger,
 - 2) at sertifikatet er oppnådd eller dets gyldighet opprettholdt ved forfalskning av innsendt underlagsdokumentasjon,
 - 3) at det foreligger bevis på tjenesteforsømmelse eller svikefull bruk av sertifikatet, og
 - 4) fravær av en ansvarlig leder.
- c) Et avvik på nivå 2 skal utstedes av vedkommende myndighet dersom det påvises manglende samsvar med flyplassens sertifiseringsgrunnlag, gjeldende krav i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, prosedyrer eller håndbøkene som benyttes av flyplassoperatørene eller yterne av oppstillingsplattformtjenester, vilkårene i sertifikatet eller selve sertifikatet eller innholdet i en erklæring som reduserer sikkerheten eller utgjør en alvorlig fare for sikkerheten.

- d) Når et avvik blir påvist under tilsyn eller på annen måte, skal vedkommende myndighet, med forbehold for eventuelle ytterligere tiltak som kreves i henhold til forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, melde avviket skriftlig til flyplassoperatøren eller yteren av oppstillingsplattformtjenester og be om at det treffes korrigerende tiltak for å rette opp det manglende samsvaret som er påvist.
- 1) Ved avvik på nivå 1 skal vedkommende myndighet omgående treffe hensiktsmessige tiltak for å forby eller begrense virksomheten og eventuelt treffe tiltak for å tilbakekalle sertifikatet eller avregistrere erklæringen eller begrense eller midlertidig oppheve sertifikatet eller erklæringen helt eller delvis, avhengig av omfanget av avviket, inntil flyplassoperatøren eller yteren av oppstillingsplattformtjenester har truffet vellykkede korrigerende tiltak.
 - 2) Ved avvik på nivå 2 skal vedkommende myndighet
 - a) gi flyplassoperatøren eller yteren av oppstillingsplattformtjenester en frist til å gjennomføre korrigerende tiltak som står i forhold til avvikets art, og
 - b) vurdere det korrigerende tiltaket og gjennomføringsplanen som foreslås av flyplassoperatøren eller yteren av oppstillingsplattformtjenester, og godta dem dersom vurderingen konkluderer med at de er tilstrekkelige til å rette opp det manglende samsvaret.
 - 3) Dersom flyplassoperatøren eller yteren av oppstillingsplattformtjenester ikke framlegger en akseptabel plan for korrigerende tiltak, eller ikke utfører korrigerende tiltak innen fristen som godkjent eller forlenget av vedkommende myndighet, skal avviket heves til nivå 1 og tiltak treffes som fastsatt i bokstav d) nr. 1.
 - 4) Vedkommende myndighet skal registrere alle avvik som den har fastslått, og eventuelt hvilke tvangstiltak den har anvendt, samt alle korrigerende tiltak og datoen for utbedring av avviket.
- e) For tilfeller som ikke innebærer avvik på nivå 1 eller 2, kan vedkommende myndighet utstede observasjoner.
-

VEDLEGG III

Organisasjonskrav — flyplassoperatører (del-ADR.OR)

KAPITTEL A — GENERELLE KRAV (ADR.OR.A)

ADR.OR.A.005 Virkeområde

I dette vedlegg fastsettes krav som skal følges av

- a) en flyplassoperatør som er underlagt forordning (EF) nr. 216/2008 med hensyn til sertifisering, ledelse, håndbøker og andre ansvarsområder, og
- b) en yter av oppstillingsplattformtjenester.

ADR.OR.A.010 Vedkommende myndighet

I denne delen skal vedkommende myndighet være den myndighet som er utpekt av den medlemsstaten der flyplassen ligger.

ADR.OR.A.015 Samsvarskriterier

- a) Alternative samsvarskriterier til dem som er vedtatt av Byrået, kan brukes av en flyplassoperatør eller en yter av oppstillingsplattformtjenester for å oppnå samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.
- b) Når en flyplassoperatør eller en yter av oppstillingsplattformtjenester ønsker å bruke alternative samsvarskriterier til de akseptable samsvarskriteriene (AMC) vedtatt av Byrået for å oppnå samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, skal den før den gjennomfører disse, gi vedkommende myndighet en fullstendig beskrivelse av de alternative samsvarskriteriene. Beskrivelsen skal inneholde eventuelle revisjoner av håndbøker eller prosedyrer som kan være relevante, samt en vurdering som viser at gjennomføringsreglene overholdes.

Flyplassoperatøren eller yteren av oppstillingsplattformtjenester kan gjennomføre disse alternative samsvarskriteriene dersom de på forhånd er godkjent av vedkommende myndighet og meldingen er mottatt som fastsatt i ADR.AR.A.015 bokstav d).

- c) Dersom oppstillingsplattformtjenestene ikke ytes av flyplassoperatøren selv, skal bruk av alternative samsvarskriterier av ytere som tilbyr slike tjenester i samsvar med bokstav a) og b), også kreve forhåndsgodkjenning av operatøren på den flyplassen der slike tjenester ytes.

KAPITTEL B — SERTIFISERING (ADR.OR.B)

ADR.OR.B.005 Flyplassers og flyplassoperatørers sertifiseringsforpliktelser

Før flyplassoperatøren påbegynner sin drift ved en flyplass eller dersom et unntak i samsvar med artikkel 5 er tilbakekalt, skal flyplassoperatørene ha fått det eller de gjeldende sertifikater utstedt av den vedkommende myndigheten.

ADR.OR.B.015 Søknad om sertifikat

- a) Søknaden om sertifikat skal inngis i den formen og på den måten som er fastsatt av vedkommende myndighet.
- b) Søkeren skal framlegge følgende opplysninger for vedkommende myndighet:
 - 1) offisielt navn og firma, besøksadresse og postadresse,
 - 2) opplysninger og data om
 - i) flyplassens beliggenhet,
 - ii) typen operasjoner på flyplassen og

- iii) flyplassens utforming og anlegg i samsvar med gjeldende sertifiseringsspesifikasjoner fastsatt av Byrådet,
 - 3) eventuelle foreslåtte avvik fra gjeldende sertifiseringsspesifikasjoner fastsatt av Byrådet,
 - 4) dokumentasjon som viser hvordan søkeren vil oppfylle gjeldende krav i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler. Dokumentasjonen skal omfatte en prosedyre som inngår i flyplasshåndboken, og som beskriver hvordan endringer som ikke krever forhåndsgodkjenning, skal håndteres og meddeles vedkommende myndighet. Etterfølgende endringer av denne prosedyren skal kreve forhåndsgodkjenning fra vedkommende myndighet,
 - 5) dokumentasjon på tilstrekkelige ressurser til å drive flyplassen i samsvar med de gjeldende krav,
 - 6) dokumentasjon som viser forholdet mellom søkeren og eieren av flyplassen eller grunneieren,
 - 7) navn på og relevante opplysninger om ansvarlig leder og øvrige utnevnte personer i henhold til ADR.OR.D.015, og
 - 8) en utgave av flyplasshåndboken som kreves i henhold til ADR.OR.E.005.
- c) Opplysningene i nr. 7 og 8 kan framlegges på et senere tidspunkt dersom vedkommende myndighet kan godta det, men før sertifikatet blir utstedt.

ADR.OR.B.025 Påvisning av samsvar

- a) Flyplassoperatøren skal
- 1) utføre og dokumentere alle nødvendige tiltak, inspeksjoner, prøvinger, sikkerhetsvurderinger og øvelser, og skal overfor vedkommende myndighet påvise
 - i) samsvar med det meldte sertifiseringsgrunnlaget, sertifiseringsspesifikasjonene som gjelder for en endring, eventuelle sikkerhetspålegg, alt etter som, og de gjeldende kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler,
 - ii) at flyplassen og dens hinderbegrensende plan eller hinderfrie områder og andre områder i tilknytning til flyplassen ikke har kjennetegn eller egenskaper som gjør den utrygg å bruke, og
 - iii) at flyplassens prosedyrer ved flyging er godkjent,
 - 2) framlegge for vedkommende myndighet de midlene som er brukt for å påvise samsvar, og
 - 3) erklære sitt samsvar med bokstav a) nr. 1 overfor vedkommende myndighet.
- b) Relevante opplysninger om utforming, herunder tegninger og rapporter fra inspeksjoner, prøvinger og andre relevante rapporter, skal oppbevares av flyplassoperatøren og stilles til rådighet for vedkommende myndighet i samsvar med bestemmelsene i ADR.OR.D.035 og på anmodning fra vedkommende myndighet.

ADR.OR.B.030 Sertifikatets vilkår og sertifikatinnehaverens rettigheter

En flyplassoperatør skal overholde det virkeområde og de rettigheter som er fastsatt i vilkårene knyttet til sertifikatet.

ADR.OR.B.035 Fortsatt gyldighet for et sertifikat

- a) Et sertifikat skal fortsette å være gyldig, forutsatt at
- 1) flyplassoperatøren fortsatt oppfyller de relevante kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, og flyplassen fortsatt er i samsvar med sertifiseringsgrunnlaget, idet det tas hensyn til bestemmelsene om håndtering av avvik som angitt i ADR.OR.C.020,

- 2) vedkommende myndighet gis adgang til flyplassoperatørens organisasjon som fastsatt i ADR.OR.C.015 for å avgjøre om de relevante kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler fortsatt er oppfylt, og
 - 3) sertifikatet ikke er tilbakelevert eller tilbakekalt.
- b) Dersom sertifikatet tilbakekalles eller tilbakeleveres, skal det returneres til vedkommende myndighet uten unødige opphold.

ADR.OR.B.037 Fortsatt gyldighet for en erklæring fra en yter av oppstillingsplattformtjenester

En erklæring fra en yter av oppstillingsplattformtjenester i samsvar med ADR.OR.B.060 skal fortsette å være gyldig, forutsatt at

- a) yteren av oppstillingsplattformtjenester og de tilknyttede anleggene fortsatt oppfyller de relevante kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, idet det tas hensyn til bestemmelsene om håndtering av avvik som angitt i ADR.OR.C.020,
- b) vedkommende myndighet gis adgang til organisasjonen til yteren av oppstillingsplattformtjenester som fastsatt i ADR.OR.C.015 for å avgjøre om de relevante kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler fortsatt er oppfylt, og
- c) erklæringen ikke er trukket tilbake av yteren av slike tjenester eller er avregistrert av vedkommende myndighet.

ADR.OR.B.040 Endringer

- a) Enhver endring
 - 1) som påvirker vilkårene i sertifikatet, dets sertifiseringsgrunnlag og sikkerhetskritisk flyplassutstyr, eller
 - 2) i betydelig grad påvirker elementer i flyplassoperatørens ledelsessystem som kreves i henhold til ADR.OR.D.005 bokstav b),skal kreve forhåndsgodkjenning fra vedkommende myndighet.
- b) Når det gjelder andre endringer som krever forhåndsgodkjenning i samsvar med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, skal flyplassoperatøren søke om og ha fått en godkjenning utstedt av vedkommende myndighet.
- c) Søknaden om endring i samsvar med bokstav a) eller b) skal inngis før noen slik eventuell endring finner sted, slik at vedkommende myndighet kan vurdere det fortsatte samsvaret med forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler, og om nødvendig endre sertifikatet og vilkårene knyttet til det.

Endringen skal gjennomføres først når den formelle godkjenningen er mottatt fra vedkommende myndighet i samsvar med ADR.AR.C.040.

Under endringer skal flyplassoperatøren drive sin virksomhet på de vilkår som er godkjent av vedkommende myndighet.

- d) Endringer som ikke krever forhåndsgodkjenning, skal håndteres og meddeles vedkommende myndighet etter framgangsmåten godkjent av vedkommende myndighet i samsvar med ADR.AR.C.035 bokstav h).
- e) Flyplassoperatøren skal gi vedkommende myndighet relevant dokumentasjon i samsvar med bokstav f) og ADR.OR.E.005.
- f) Som en del av sitt ledelsessystem som definert i ADR.OR.D.005 skal en flyplassoperatør som foreslår en endring av flyplassen, dens drift, organisasjon eller ledelsessystem,
 - 1) fastsette de innbyrdes forholdene mellom alle berørte parter og planlegge og gjennomføre en sikkerhetsvurdering i samarbeid med disse organisasjonene,

- 2) systematisk samordne forutsetninger og risikoreducerende tiltak med alle berørte parter,
- 3) sikre en omfattende vurdering av endringen, herunder alle nødvendige interaksjoner,
- 4) sikre at fullstendige og gyldige argumenter, beviser og sikkerhetskriterier er fastsatt og dokumentert for å støtte sikkerhetsvurderingen, og at endringen bedrer sikkerheten der det er praktisk mulig.

ADR.OR.B.050 Fortsatt samsvar med Byråets sertifiseringsspesifikasjoner

Etter en endring av sertifiseringsspesifikasjonene fastsatt av Byrådet skal flyplassoperatøren

- a) foreta en gjennomgåelse for å fastslå hvilke sertifiseringsspesifikasjoner som eventuelt gjelder for flyplassen, og
- b) om nødvendig innlede en endringsprosess i samsvar med ADR.OR.B.040 og gjennomføre nødvendige endringer på flyplassen.

ADR.OR.B.060 Erklæringer fra ytere av oppstillingsplattformtjenester

- a) Ytere av oppstillingsplattformtjenester som har fått mulighet til å erklære at de har evne og midler til å ivareta det ansvaret som er forbundet med ytingen av slike tjenester, og som etter en avtale med en flyplassoperatør om yting av slike tjenester på en flyplass, skal
 - 1) gi vedkommende myndighet alle nødvendige opplysninger og avgi en erklæring om at alle gjeldende krav i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler er oppfylt, ved bruk av et skjema fastsatt av vedkommende myndighet,
 - 2) gi vedkommende myndighet en liste over de alternative samsvarskriteriene som er brukt, i samsvar med ADR.OR.A.015 bokstav b),
 - 3) opprettholde samsvar med gjeldende krav og med opplysningene i erklæringen,
 - 4) underrette vedkommende myndighet om alle endringer av erklæringen eller samsvarskriteriene den benytter, ved å framlegge en endret erklæring, og
 - 5) yte sine tjenester i samsvar med flyplasshåndboken og overholde alle relevante bestemmelser i den.
- b) Før yteren av oppstillingsplattformtjenester slutter å yte slike tjenester, skal den underrette vedkommende myndighet og flyplassoperatøren.

ADR.OR.B.065 Avslutning av driften

En operatør som har til hensikt å avslutte driften av en flyplass, skal

- a) underrette vedkommende myndighet så snart som mulig,
- b) gi denne opplysningen til vedkommende yter av luftfartsinformasjonstjenester,
- c) levere sertifikatet tilbake til vedkommende myndighet den datoen driften avsluttes, og
- d) sikre at hensiktsmessige tiltak er truffet for å unngå utilsiktet bruk av flyplassen av luftfartøyer, med mindre vedkommende myndighet har godkjent at flyplassen brukes for andre formål.

KAPITTEL C — FLYPLASSOPERATØRENS ØVRIGE ANSVARSOMRÅDER (ADR.OR.C)

ADR.OR.C.005 Flyplassoperatørens ansvarsområder

- a) Flyplassoperatøren har ansvar for sikker drift og vedlikehold av flyplassen i samsvar med
 - 1) forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler,

- 2) vilkårene i sertifikatet,
 - 3) innholdet i flyplasshåndboken og
 - 4) eventuelle andre relevante håndbøker for flyplassutstyr som er tilgjengelige på flyplassen.
- b) Flyplassoperatøren skal direkte eller gjennom nødvendige avtaler med ansvarlige enheter sikre yting av følgende tjenester:
- 1) yting av flysikringstjenester som egner seg for trafikkmengden og driftsvilkårene på flyplassen, og
 - 2) utarbeiding og vedlikehold av prosedyrene ved flyging i samsvar med de gjeldende krav.
- c) Flyplassoperatøren skal samarbeide med vedkommende myndighet for å sikre at opplysninger som er relevante for luftfartøyers sikkerhet, inngår i flyplasshåndboken og offentliggjøres når det er hensiktsmessig. Disse skal omfatte
- 1) fritak eller unntak fra gjeldende krav,
 - 2) bestemmelser som vedkommende myndighet har akseptert et tilsvarende sikkerhetsnivå for som del av sertifiseringsgrunnlaget, og
 - 3) spesielle vilkår og begrensninger med hensyn til bruken av flyplassen.
- d) Dersom det oppstår et faremoment på flyplassen, skal flyplassoperatøren uten unødig opphold treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at de deler av flyplassen som kan bringe sikkerheten i fare, ikke brukes av luftfartøyer.

ADR.OR.C.015 Adgang

For å kunne beslutte om de relevante kravene i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler er oppfylt, skal flyplassoperatøren eller yteren av oppstillingsplattformtjenester gi enhver person som er godkjent av vedkommende myndighet adgang til

- a) alle anlegg, dokumenter, registre, data, prosedyrer eller annet materiale som er relevant for de deler av dens virksomhet som omfattes av kravet om sertifisering eller en erklæring, enten virksomheten er satt ut til underleverandører eller ikke, og
- b) til å utføre eller overvære alle tiltak, inspeksjoner, prøvinger, vurderinger og øvelser som vedkommende myndighet anser som nødvendige.

ADR.OR.C.020 Avvik og korrigerende tiltak

Etter å ha mottatt melding om avvik skal flyplassoperatøren eller yteren av oppstillingsplattformtjenester

- a) fastslå årsaken til det manglende samsvaret,
- b) utarbeide en plan for korrigerende tiltak og
- c) godtgjøre at det korrigerende tiltaket er gjennomført til vedkommende myndighets tilfredshet, innen en frist avtalt med nevnte myndighet i henhold til i ADR.AR.C.055 bokstav d).

ADR.OR.C.025 Umiddelbar reaksjon på et sikkerhetsproblem — overholdelse av sikkerhetspålegg

Flyplassoperatøren eller yteren av oppstillingsplattformtjenester skal gjennomføre alle sikkerhetstiltak, herunder sikkerhetspålegg, pålagt av vedkommende myndighet i samsvar med ADR.AR.A.030 bokstav c) og ADR.AR.A.040.

ADR.OR.C.030 Rapportering av hendelser

- a) Flyplassoperatøren og yteren av oppstillingsplattformtjenester skal rapportere til vedkommende myndighet og til enhver annen organisasjon som kreves av medlemsstaten der flyplassen ligger, om enhver ulykke, alvorlig hendelse og hendelse som definert i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 996/2010⁽¹⁾ og direktiv 2003/42/EF.

⁽¹⁾ EUT L 295 av 12.11.2010, s. 35.

- b) Med forbehold for bokstav a) skal operatøren rapportere til vedkommende myndighet og organisasjonen som har ansvar for utformingen av flyplassutstyr, om enhver funksjonsfeil, teknisk feil, overskridelse av tekniske begrensninger, hendelse eller annen unormal omstendighet som har eller kan ha satt sikkerheten i fare, men som ikke har ført til en ulykke eller alvorlig hendelse.
- c) Med forbehold for forordning (EU) nr. 996/2010, direktiv 2003/42/EF, kommisjonsforordning (EF) nr. 1321/2007⁽¹⁾ og kommisjonsforordning (EF) nr. 1330/2007⁽²⁾ skal rapportene nevnt i bokstav a) og b) avgis i den form og på den måte som er fastsatt av vedkommende myndighet, og inneholde alle relevante opplysninger om forholdet som er kjent for flyplassoperatøren eller yteren av oppstillingsplattformtjenester.
- d) Rapportene skal utarbeides så snart som praktisk mulig, men under alle omstendigheter innen 72 timer etter at flyplassoperatøren eller yteren av oppstillingsplattformtjenester har fastslått det innrapporterte forholdet, med mindre særlige omstendigheter er til hinder for dette.
- e) Dersom det er relevant, skal flyplassoperatøren eller yteren av oppstillingsplattformtjenester utarbeide en oppfølgingsrapport med nærmere opplysninger om hvilke tiltak den har til hensikt å treffe for å hindre lignende hendelser i framtiden, så snart disse tiltakene er bestemt. Denne rapporten skal utarbeides i den form og på den måte som er fastsatt av vedkommende myndighet.

ADR.OR.C.040 Forebygging av brann

Flyplassoperatøren skal fastsette prosedyrer for å forby

- a) røyking på ferdelsområdet, andre driftsområder på flyplassen eller områder av flyplassen der det oppbevares drivstoff eller andre brennbare materialer,
- b) bruk av åpen ild eller utførelse av virksomhet som kan forårsake brann i
 - 1) områder av flyplassen der det oppbevares drivstoff eller andre brennbare materialer,
 - 2) ferdelsområdet eller andre driftsområder på flyplassen, med mindre dette er godkjent av flyplassoperatøren.

ADR.OR.C.045 Bruk av alkohol, psykoaktive stoffer og legemidler

- a) Flyplassoperatøren skal utarbeide prosedyrer vedrørende bruk av alkohol, psykoaktive stoffer og legemidler for
 - 1) personell som deltar i drift, redning og brannslukking samt vedlikehold av flyplassen,
 - 2) uledsagede personer som arbeider på ferdelsområdet eller andre driftsområder på flyplassen.
- b) Disse prosedyrene skal inneholde krav om at slike personer ikke skal
 - 1) innta alkohol i tjenesten,
 - 2) utføre sine arbeidsoppgaver dersom de er påvirket av
 - i) alkohol eller psykoaktive stoffer eller
 - ii) legemidler som kan påvirke vedkommendes evner på en måte som svekker sikkerheten.

KAPITTEL D — LEDELSE (ADR.OR.D)

ADR.OR.D.005 Ledelsessystem

- a) Flyplassoperatøren skal innføre og opprettholde et ledelsessystem som omfatter et sikkerhetsstyringssystem.
- b) Sikkerhetsstyringssystemet skal omfatte
 - 1) klart definerte ansvarsområder og forpliktelser i hele flyplassoperatørens organisasjon, herunder det direkte sikkerhetsansvaret for den øverste ledelsen,

⁽¹⁾ EUT L 294 av 13.11.2007, s. 3.

⁽²⁾ EUT L 295 av 14.11.2007, s. 7.

- 2) en beskrivelse av flyplassoperatørens overordnede sikkerhetsfilosofi og -prinsipper, dvs. sikkerhetspolitikk, undertegnet av ansvarlig leder,
 - 3) en formell prosess som sikrer at farer i forbindelse med driften oppdages,
 - 4) en formell prosess som sikrer analyse, vurdering og reduksjon av sikkerhetsrisikoer i forbindelse med drift av flyplasser,
 - 5) midler til å kontrollere sikkerhetsnivået i flyplassoperatørens organisasjon i forhold til sikkerhetsindikatorne og sikkerhetsmålene i sikkerhetsstyringssystemet og til å vurdere hvor effektiv styringen av sikkerhetsrisikoene er,
 - 6) en formell prosess for å
 - i) fastslå endringer i flyplassoperatørens organisasjon, ledelsessystem, flyplassen eller driften av den som kan påvirke etablerte prosesser, prosedyrer og tjenester,
 - ii) beskrive ordningene for å sikre at flyplassens sikkerhetsstandarder er oppfylt før endringer gjennomføres, og
 - iii) fjerne eller endre sikkerhetsrisikokontroller som ikke lenger behøves eller er effektive fordi driftsmiljøet er endret,
 - 7) en formell prosess for å gjennomgå ledelsessystemet nevnt i bokstav a), fastslå årsakene til at sikkerhetsstyringssystemet ikke lever opp til standardene, fastslå konsekvensene av dette for driften og fjerne eller begrense årsakene,
 - 8) et sikkerhetsopplæringsprogram som sikrer at personellet som deltar i drift, redning og brannsløkking, vedlikehold og ledelse av flyplassen, har fått opplæring i og kompetanse til å utføre de oppgavene som inngår i sikkerhetsstyringssystemet,
 - 9) formelle kommunikasjonsmetoder som sikrer at personellet er fortrolige med sikkerhetsstyringssystemet, formidler sikkerhetskritiske opplysninger og forklarer hvorfor bestemte sikkerhetstiltak er truffet og sikkerhetsprosedyrer er innført eller endret,
 - 10) samordning av sikkerhetsstyringssystemet med flyplassens beredskapsplan og samordning av flyplassens beredskapsplan med beredskapsplanene til de organisasjonene som den har grensesnitt med i forbindelse med ytingen av flyplass tjenester, og
 - 11) en formell prosess for å overvåke at organisasjonen oppfyller de relevante kravene.
- c) Flyplassoperatøren skal dokumentere de viktigste prosessene i ledelsessystemet.
- d) Ledelsessystemet skal stå i forhold til organisasjonens størrelse og virksomhet, samtidig som det tas hensyn til de farer og risikoer som er forbundet med denne virksomheten.
- e) Dersom flyplassoperatøren også har et sertifikat til å yte flysikringstjenester, skal den sikre at ledelsessystemet dekker all den virksomheten som sertifikatene omfatter.

ADR.OR.D.007 Behandling av luftfartsdata og luftfartsinformasjon

- a) Som del av sitt ledelsessystem skal flyplassoperatøren innføre og vedlikeholde et kvalitetsstyringssystem som dekker
 - 1) virksomhet som gjelder luftfartsdata og
 - 2) virksomhet i forbindelse med yting av luftfartsinformasjon.
- b) Flyplassoperatøren skal fastsette prosedyrer for å nå sikkerhetsstyringsmålene når det gjelder
 - 1) virksomhet i forbindelse med luftfartsdata og
 - 2) virksomhet i forbindelse med yting av luftfartsinformasjon.

ADR.OR.D.010 Virksomhet som er omfattet av underleverandøravtale

- a) Virksomhet satt ut til underleverandør omfatter all virksomhet innenfor flyplassoperatørens myndighet i henhold til vilkårene i sertifikatet, som utføres av andre organisasjoner som enten selv er sertifisert til å utføre slik virksomhet, eller som, dersom de ikke er sertifisert, arbeider i henhold til flyplassoperatørens godkjenning. Dersom en flyplassoperatør setter ut en del av sin virksomhet, skal den sikre at den tjeneste eller det utstyret eller systemet som er satt ut eller kjøpt inn, oppfyller gjeldende krav.
- b) Dersom en flyplassoperatør setter ut en del av sin virksomhet til en organisasjon som ikke selv er sertifisert i samsvar med denne del til å utføre slik virksomhet, skal organisasjonen arbeide under flyplassoperatørens tilsyn og godkjenning. Flyplassoperatøren skal sørge for at vedkommende myndighet får adgang til organisasjonen det er inngått kontrakt med, for å vurdere om gjeldende krav fortsatt er oppfylt.

ADR.OR.D.015 Krav til personell

- a) Flyplassoperatøren skal utpeke en ansvarlig leder som har myndighet til å sikre at all virksomhet kan finansieres og utføres i samsvar med gjeldende krav. Ansvarlig leder skal ha ansvar for å opprette og vedlikeholde et effektivt ledelsessystem.
- b) Flyplassoperatøren skal utnevne personer som skal ha ansvar for ledelse og tilsyn på følgende områder:
 - 1) driftstjenester på flyplassen og
 - 2) vedlikehold av flyplassen.
- c) Flyplassoperatøren skal utnevne en person eller gruppe personer som skal ha ansvar for utviklingen, vedlikeholdet og den daglige forvaltningen av sikkerhetsstyringssystemet.

Disse personene skal opptre uavhengig av andre ledere i organisasjonen, skal ha direkte adgang til ansvarlig leder og til de personene som har ansvaret for sikkerhetsspørsmål, og skal være ansvarlig overfor ansvarlig leder.
- d) Flyplassoperatøren skal ha kvalifisert personell i tilstrekkelig antall til å kunne utføre planlagte oppgaver og virksomhet i samsvar med gjeldende krav.
- e) Flyplassoperatøren skal utpeke et tilstrekkelig antall tilsynsførere til angitte oppgaver og ansvarsområder, idet det tas hensyn til operatørens organisasjon og antallet ansatte.
- f) Flyplassoperatøren skal sikre at personell som er deltatt i driften, vedlikeholdet og ledelsen av flyplassen har fått tilstrekkelig opplæring i samsvar med opplæringsprogrammet.

ADR.OR.D.017 Programmer for opplæring og ferdighetskontroll

- a) Flyplassoperatøren skal utarbeide og gjennomføre et opplæringsprogram for personell som deltatt i driften, vedlikeholdet og ledelsen av flyplassen.
- b) Flyplassoperatøren skal sikre at uledsagede personer som arbeider på ferdselsområdet eller på andre driftsområder på flyplassen, har fått tilstrekkelig opplæring.
- c) Flyplassoperatøren skal gjennom ferdighetskontroller med passende mellomrom sikre at personene nevnt i bokstav a) og b) ovenfor har vist at de har evne til å utføre oppgavene de er tildelt, for å sikre fortsatt kompetanse.
- d) Flyplassoperatøren skal sikre at
 - 1) det benyttes instruktører og sensorer med hensiktsmessige kvalifikasjoner og erfaring til gjennomføringen av opplæringsprogrammet, og
 - 2) hensiktsmessige lokaler og ressurser brukes til å gjennomføre opplæringen.

- e) Flyplassoperatøren skal
- 1) føre hensiktsmessige registre over kvalifikasjoner, opplæring og ferdighetskontroller for å påvise samsvar med dette kravet,
 - 2) på anmodning gjøre slik dokumentasjon tilgjengelig for berørt personell, og
 - 3) dersom en person er ansatt av en annen arbeidsgiver, på anmodning gjøre slik dokumentasjon om vedkommende tilgjengelig for den nye arbeidsgiveren.

ADR.OR.D.020 Krav til anleggene

- a) Flyplassoperatøren skal sikre at tilstrekkelige og hensiktsmessige anlegg er tilgjengelig for sitt personell og personell som er ansatt hos parter som denne har satt yting av drifts- og vedlikeholdstjenester på flyplassen ut til.
- b) Flyplassoperatøren skal utpeke hensiktsmessige områder på flyplassen som skal brukes til oppbevaring av farlig gods som transporteres gjennom flyplassen, i samsvar med de tekniske forskriftene.

ADR.OR.D.025 Samordning med andre organisasjoner

Flyplassoperatøren skal

- a) sikre at ledelsessystemet for flyplassen behandler samordning og grensesnitt med sikkerhetsprosedyrene hos andre organisasjoner som driver virksomhet eller yter tjenester på flyplassen, og
- b) sikre at nevnte organisasjoner har innført sikkerhetsprosedyrer for å oppfylle gjeldende krav i forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler samt kravene fastsatt i flyplasshåndboken.

ADR.OR.D.027 Sikkerhetsprogrammer

Flyplassoperatøren skal

- a) utarbeide, lede og iverksette programmer for å fremme sikkerhet og utveksling av opplysninger som er relevante for sikkerheten, og
- b) oppmuntre organisasjoner som driver eller yter tjenester på flyplassen, til å delta i slike programmer.

ADR.OR.D.030 Sikkerhetsrapporteringsystem

- a) Flyplassoperatøren skal utarbeide og gjennomføre et sikkerhetsrapporteringsystem for alle ansatte og organisasjoner som driver virksomhet eller yter tjenester på flyplassen, for å fremme sikkerheten på og sikker bruk av flyplassen.
- b) Flyplassoperatøren skal i samsvar med ADR.OR.D.005 bokstav b) nr. 3
 - 1) kreve at personellet og organisasjonene nevnt i bokstav a) benytter sikkerhetsrapporteringsystemet for obligatorisk rapportering av enhver ulykke, alvorlig hendelse og hendelse, og
 - 2) sikre at sikkerhetsrapporteringsystemet kan benyttes for frivillig rapportering av enhver mangel, feil og sikkerhetsfare som kan påvirke sikkerheten.
- c) Sikkerhetsrapporteringsystemet skal beskytte rapportørens identitet, oppmuntre til frivillig rapportering og gi mulighet til å inngi rapporter anonymt.
- d) Flyplassoperatøren skal
 - 1) registrere alle rapporter som sendes inn,
 - 2) analysere og vurdere rapportene, alt etter hva som er relevant, for å utbedre sikkerhetsmangler og avdekke tendenser,

- 3) sikre at alle organisasjoner som driver virksomhet eller yter tjenester på flyplassen som er relevante for sikkerhetsproblemet, deltar i analysen av disse rapportene, og at eventuelle fastslåtte korrigerende og/eller forebyggende tiltak iverksettes,
- 4) ved behov gjennomføre undersøkelser på grunnlag av rapporter, og
- 5) avstå fra å fordele skyld i tråd med prinsippene om en «rettferdighetskultur».

ADR.OR.D.035 Oppbevaring av dokumentasjon

- a) Flyplassoperatøren skal opprette en hensiktsmessig ordning for oppbevaring av dokumentasjon som omfatter all virksomhet som gjennomføres i henhold til forordning (EF) nr. 216/2008 og dens gjennomføringsregler.
- b) Formatet for registrene skal angis i flyplasshåndboken.
- c) Dokumentasjonen skal oppbevares på en måte som sikrer beskyttelse mot skade, endring og tyveri.
- d) Dokumentasjonen skal oppbevares i minst fem år, unntatt når det gjelder nedenstående dokumenter, som skal oppbevares som følger:
 - 1) sertifiseringsgrunnlaget for flyplassen, alternative samsvarskriterier som brukes, og gjeldende flyplass- eller flyplassoperatørsertifikat(er) skal oppbevares så lenge sertifikatet eller erklæringen er gyldig,
 - 2) avtaler med andre organisasjoner skal oppbevares så lenge slike avtaler er i kraft,
 - 3) håndbøker for flyplassutstyr eller -systemer som benyttes på flyplassen, skal oppbevares så lenge de er i bruk på flyplassen,
 - 4) sikkerhetsvurderingsrapporter skal oppbevares i hele systemets/prosedurens/virksomhetens levetid,
 - 5) registre som gjelder personellens opplæring, kvalifikasjoner, helse og ferdighetskontroller, alt etter hva som er relevant, skal oppbevares i minst fem år etter at deres ansettelsesforhold har opphørt, eller inntil deres ansettelsesområde har blitt revidert av vedkommende myndighet, og
 - 6) gjeldende utgave av fareregisteret.
- e) All dokumentasjon skal være underlagt den gjeldende personvernlovgivningen.

KAPITTEL E — FLYPLASSHÅNDBOK OG DOKUMENTASJON (ADR.OR.E)

ADR.OR.E.005 Flyplasshåndbok

- a) Flyplassoperatøren skal utarbeide og ajourføre en flyplasshåndbok.
- b) Innholdet i flyplasshåndboken skal gjenspeile sertifiseringsgrunnlaget og kravene angitt i denne delen og del-ADR.OPS, alt etter hva som er relevant, og skal ikke være i strid med vilkårene i sertifikatet. Flyplasshåndboken skal inneholde eller vise til alle opplysninger som er nødvendige for sikker bruk, drift og vedlikehold av flyplassen, dens utstyr og hinderbegrensende plan og hinderfrie områder samt andre områder i tilknytning til flyplassen.
- c) Flyplasshåndboken kan utstedes i atskilte deler.
- d) Flyplassoperatøren skal sikre at alt flyplasspersonell og alle andre relevante organisasjoners personell har enkel tilgang til de delene av flyplasshåndboken som er relevante for deres oppgaver og ansvarsområder.
- e) Flyplassoperatøren skal
 - 1) oversende til vedkommende myndighet de planlagte endringer og revisjoner av flyplasshåndboken før de trer i kraft når det gjelder punkter som krever forhåndsgodkjenning i samsvar med ADR.OR.B.040, og sørge for at de ikke trer i kraft før vedkommende myndighet har gitt sin godkjenning, eller

- 2) oversende til vedkommende myndighet de planlagte endringer og revisjoner av flyplasshåndboken før de trer i kraft dersom den foreslåtte endringen eller revisjonen av flyplasshåndboken bare krever underretning av vedkommende myndighet i samsvar med ADR.OR.B.040 bokstav d) og ADR.OR.B.015 bokstav b).
- f) Uten hensyn til bokstav e) dersom det av sikkerhetshensyn kreves umiddelbare endringer eller revisjoner, kan disse offentliggjøres og gjøres gjeldende umiddelbart, forutsatt at det er søkt om nødvendig godkjenning.
- g) Flyplassoperatøren skal
- 1) revidere innholdet i flyplasshåndboken, sørge for at den er à jour og endre den når det er nødvendig,
 - 2) innarbeide alle endringer og revisjoner som kreves av vedkommende myndighet, og
 - 3) gjøre alt flyplasspersonell og alle andre relevante organisasjoner kjent med endringer som er relevante for deres oppgaver og ansvarsområder.
- h) Flyplassoperatøren skal sikre at alle opplysninger som er hentet fra andre godkjente dokumenter, og eventuelle endringer av disse, gjengis korrekt i flyplasshåndboken. Dette er ikke til hinder for at flyplassoperatøren kan bruke forsiktige opplysninger og prosedyrer i flyplasshåndboken.
- i) Flyplassoperatøren skal sikre at
- 1) flyplasshåndboken skrives på et språk som vedkommende myndighet kan godta, og
 - 2) alt personell kan lese og forstå språket som er brukt i de delene av flyplasshåndboken og øvrige driftsdokumenter som gjelder deres arbeidsoppgaver og ansvarsområder.
- j) Flyplassoperatøren skal sikre at flyplasshåndboken
- 1) er undertegnet av ansvarlig leder for flyplassen,
 - 2) foreligger i trykt eller elektronisk format og er enkel å revidere,
 - 3) har et system for utgavekontroll som er anvendt og synlig i flyplasshåndboken, og
 - 4) overholder prinsippene om menneskelige faktorer og er organisert på en måte som gjør den lett å utarbeide, bruke og revidere.
- k) Flyplassoperatøren skal oppbevare minst én fullstendig, ajourført utgave av flyplasshåndboken og gjøre den tilgjengelig for kontroll av vedkommende myndighet.
- l) Flyplasshåndboken skal ha følgende innhold:
- 1) Generelt
 - 2) Flyplassens ledelsessystem samt kvalifikasjons- og opplæringskrav
 - 3) Nærmere opplysninger om flyplassområdet
 - 4) Nærmere opplysninger om flyplassen som skal rapporteres til luftfartsinformasjonstjenesten
 - 5) Nærmere opplysninger om driftsprosedyrer, utstyr og sikkerhetstiltak ved flyplassen.

ADR.OR.E.010 Dokumentasjonskrav

- a) Flyplassoperatøren skal sørge for at alle andre dokumenter som er påkrevd, og tilhørende endringer er tilgjengelige.
 - b) Flyplassoperatøren skal straks kunne distribuere driftsinstruksjoner og annen informasjon.
-

VEDLEGG IV

Del om driftskrav — flyplasser (del-ADR.OPS)**KAPITTEL A — FLYPLASSDATA (ADR.OPS.A)****ADR.OPS.A.005 Flyplassdata**

Flyplassoperatøren skal ved behov

- a) fastsette, dokumentere og ajourføre opplysninger som er relevante for flyplassen og tilgjengelige tjenester,
- b) framlegge opplysninger som er relevante for flyplassen og tilgjengelig tjenester for brukerne og relevante ytere av lufttrafikkjenester og luftfartsinformasjonstjenester.

ADR.OPS.A.010 Krav til datakvalitet

Flyplassoperatøren skal ha formelle avtaler med organisasjonene som de utveksler luftfartsdata og/eller luftfartsinformasjon med.

- a) Alle opplysninger som er relevante for flyplassen og tilgjengelige tjenester, skal framlegges av flyplassoperatøren med den kvalitet og integritet som kreves.
- b) Når opplysninger som er relevante for flyplassen og tilgjengelige tjenester offentliggjøres, skal flyplassoperatøren
 - 1) overvåke opplysninger som er relevante for flyplassen og tilgjengelige tjenester som kommer fra flyplassoperatøren og som offentliggjøres av berørte ytere av lufttrafikkjenester og luftfartsinformasjonstjenester,
 - 2) underrette berørte ytere av luftfartsinformasjonstjenester om alle endringer som må gjøres for å sikre korrekte og fullstendige opplysninger fra flyplassoperatøren som er relevante for flyplassen og tilgjengelige tjenester,
 - 3) underrette berørte ytere av lufttrafikkjenester og ytere av luftfartsinformasjonstjenester når de offentliggjorte opplysninger fra flyplassoperatøren er ukorrekte eller uegnet.

ADR.OPS.A.015 Samordning mellom flyplassoperatører og ytere av luftfartsinformasjonstjenester

- a) For å sikre at ytere av luftfartsinformasjonstjenester kan innhente opplysninger som gjør at de kan levere aktuell informasjon før flyging og oppfylle behovet for informasjon under flyging, skal flyplassoperatøren så snart som mulig sørge for at følgende rapporteres til hver enkelt berørt yter av luftfartsinformasjonstjenester:
 - 1) Opplysninger om forholdene ved flyplassen, fjerning av ikke-funksjonsdyktige luftfartøyer, redning og brannsløkking og hellingsindikatorer ved visuell landing.
 - 2) Driftsstatus for tilhørende anlegg, tjenester og navigasjonshjelpemidler på flyplassen.
 - 3) Eventuelle andre opplysninger som anses å være av betydning for driften.
- b) Før flyplassoperatøren foretar endringer av flysikringssystemet, skal den ta behørig hensyn til den tiden som de berørte luftfartsinformasjonstjenestene trenger for å utarbeide, produsere og utstede relevant materiale som skal offentliggjøres.

KAPITTEL B — DRIFTSTJENESTER, UTSTYR OG ANLEGG PÅ FLYPLASSEN (ADR.OPS.B)**ADR.OPS.B.001 Yting av tjenester**

Tjenestene som angis i kapittel B i dette vedlegg skal ytes på flyplassen av flyplassoperatøren direkte eller indirekte.

ADR.OPS.B.005 Flyplassens beredskapsplaner

Flyplassoperatøren skal ha og gjennomføre en beredskapsplan for flyplassen som

- a) står i forhold til de luftfartøyoperasjoner og annen virksomhet som utføres på flyplassen,
- b) gir mulighet for å samordne berørte organisasjoner i tilfelle av en nødssituasjon på flyplassen eller i dens omgivelser, og
- c) inneholder prosedyrer for regelmessig kontroll av at planen er tilstrekkelig, og for gjennomgåelse av resultatene for å bedre dens effektivitet.

ADR.OPS.B.010 Rednings- og brannslukkingstjenester

- a) Flyplassoperatøren skal sikre at
- 1) det finnes anlegg, utstyr og tjenester til redning og brannslukking på flyplassen,
 - 2) det finnes hensiktsmessig utstyr, brannslukkingsmidler og personell til rådighet i tilstrekkelig omfang og til rett tid,
 - 3) rednings- og brannslukkingspersonell har forsvarlig opplæring, utstyr og kvalifikasjoner til å arbeide i et flyplassmiljø, og
 - 4) rednings- og brannslukkingspersonell som kan få i oppgave å rykke ut ved en nødssituasjon, viser at de er medisinsk skikket til å utføre sine oppgaver på en tilfredsstillende måte, idet det tas hensyn til typen virksomhet.
- b) Flyplassoperatøren skal utarbeide og gjennomføre et opplæringsprogram for personell som deltar i rednings- og brannslukkingstjenester på flyplassen.
- c) Flyplassoperatøren skal gjennomføre ferdighetskontroller med passende mellomrom for å sikre fortsatt kompetanse.
- d) Flyplassoperatøren skal sikre at
- 1) det benyttes instruktører og sensorer med hensiktsmessige kvalifikasjoner og erfaring til gjennomføringen av opplæringsprogrammet, og
 - 2) hensiktsmessige lokaler og ressurser brukes til å gjennomføre opplæringen.
- e) Flyplassoperatøren skal
- 1) føre hensiktsmessige registre over kvalifikasjoner, opplæring og ferdighetskontroll for å påvise samsvar med dette kravet,
 - 2) på anmodning gjøre slik dokumentasjon tilgjengelig for berørt personell, og
 - 3) dersom en person er ansatt av en annen arbeidsgiver, på anmodning gjøre slik dokumentasjon om vedkommende tilgjengelig for den nye arbeidsgiveren.
- f) En midlertidig senkning av beskyttelsesnivået for flyplassens rednings- og brannslukkingstjenester på grunn av uforutsette omstendigheter krever ikke forhåndsgodkjenning av vedkommende myndighet.

ADR.OPS.B.015 Overvåking av og tilsyn med ferdelsområdet og tilknyttede anlegg

- a) Flyplassoperatøren skal overvåke tilstanden på ferdelsområdet og driftsstatus for tilknyttede anlegg og rapportere forhold som er av betydning for driften, uansett om de er midlertidige eller permanente, til berørte ytere av lufttrafikkstjenester og ytere av luftfartsinformasjonstjenester.
- b) Flyplassoperatøren skal gjennomføre regelmessige inspeksjoner av ferdelsområdet og tilknyttede anlegg.

ADR.OPS.B.020 Reduksjon av faren for sammenstøt med dyr

Flyplassoperatøren skal

- a) vurdere faren for sammenstøt med dyr på og omkring flyplassen,
- b) utarbeide metoder og prosedyrer for å redusere faren for sammenstøt mellom dyr og luftfartøyer på flyplassen og
- c) underrette den relevante myndigheten dersom en vurdering av dyrelivet tyder på at det er forhold i flyplassens omgivelser som øker faren for sammenstøt med dyr.

ADR.OPS.B.025 Bruk av kjøretøyer

Flyplassoperatøren skal utarbeide og gjennomføre prosedyrer for opplæring, vurdering og godkjenning av alle førere som kjører på ferdelsområdet.

ADR.OPS.B.030 System for styring og kontroll av ferdsel på bakken

Flyplassoperatøren skal sørge for at det finnes et system for styring og kontroll av ferdsel på bakken på flyplassen.

ADR.OPS.B.035 Drift under vinterforhold

Flyplassoperatøren skal sørge for at det er etablert og iverksatt metoder og prosedyrer som sikrer forsvarlige vilkår for driften av flyplassen under vinterforhold.

ADR.OPS.B.040 Nattdrift

Flyplassoperatøren skal sørge for at det er etablert og iverksatt metoder og prosedyrer som sikrer forsvarlige vilkår for driften av flyplassen under nattflyginger.

ADR.OPS.B.045 Flyginger i dårlig sikt

- a) Flyplassoperatøren skal sørge for at det er etablert og iverksatt metoder og prosedyrer som sikrer forsvarlige vilkår for drift av flyplassen i dårlig sikt.
- b) Prosedyrer ved dårlig sikt skal kreve forhåndsgodkjenning fra vedkommende myndighet.

ADR.OPS.B.050 Drift under dårlige værforhold

Flyplassoperatøren skal sørge for at det er etablert og iverksatt metoder og prosedyrer som sikrer forsvarlige vilkår for drift av flyplassen under dårlige værforhold.

ADR.OPS.B.055 Drivstoffkvalitet

Flyplassoperatøren skal kontrollere at organisasjoner som er deltatt i lagring og distribusjon av drivstoff til luftfartøyer, har prosedyrer som sikrer at luftfartøyet forsynes med rent drivstoff av rett spesifisering.

ADR.OPS.B.065 Visuelle hjelpemidler og elektriske systemer på flyplassen

Flyplassoperatøren skal ha prosedyrer for å sikre at visuelle hjelpemidler og elektriske systemer på flyplassen fungerer etter hensikten.

ADR.OPS.B.070 Sikkerhet ved arbeider på flyplassen

- a) Flyplassoperatøren skal utarbeide og gjennomføre prosedyrer for å sikre at
 - 1) luftfartøyet sikkerhet ikke påvirkes av arbeider på flyplassen, og
 - 2) sikkerheten ved arbeider på flyplassen ikke påvirkes av flyplassens operasjonelle drift.

ADR.OPS.B.075 Sikring av flyplasser

- a) Flyplassoperatøren skal overvåke flyplassen og dens omgivelser, herunder
 - 1) hinderbegrensende plan eller hinderfrie områder som fastsatt i samsvar med sertifiseringsgrunnlaget, og andre plan eller områder i tilknytning til flyplassen, for å treffe hensiktsmessige tiltak innenfor sitt myndighetsområde for å begrense den risikoen som er forbundet med inntrengning i disse planene eller områdene,
 - 2) merking og belysning av hindre for å kunne treffe tiltak innenfor sitt myndighetsområde, etter behov, og
 - 3) farer knyttet til menneskelig virksomhet og arealbruk for å treffe tiltak innenfor sitt myndighetsområde, etter behov.
- b) Flyplassoperatøren skal ha innført prosedyrer for å redusere risikoene som er forbundet med hindre, utbygginger og annen virksomhet innenfor de overvåkede områdene som kan påvirke sikkerheten for luftfartøyer som flyr til eller fra flyplassen.

ADR.OPS.B.080 Merking og belysning av kjøretøyer og andre flyttbare gjenstander

Flyplassoperatøren skal sørge for at kjøretøyer og andre flyttbare gjenstander, unntatt luftfartøyer, på flyplassens ferdelsesområde er merket, og dersom kjøretøyene brukes om natten eller under forhold med dårlig sikt, belyst. Utstyr og kjøretøyer som bare brukes på oppstillingsplasser for service på luftfartøyer, kan unntas.

ADR.OPS.B.090 Bruk av flyplassen av luftfartøyer med høyere bokstavkode

- a) Unntatt når det gjelder nødssituasjoner for luftfartøyer, kan en flyplassoperatør etter forhåndsgodkjenning fra vedkommende myndighet tillate at flyplassen eller deler av den brukes av luftfartøyer med en høyere bokstavkode enn det som er angitt i vilkårene for sertifikatet.
- b) Ved oppfyllelsen av kravene i bokstav a) får bestemmelsene i ADR.OR.B.040 anvendelse.

UNDERAVSNITT C — VEDLIKEHOLD AV FLYPLASSEN (ADR.OPS.C)**ADR.OPS.C.005 Generelt**

Flyplassoperatøren skal utarbeide og gjennomføre et vedlikeholdsprogram, som også omfatter eventuelt forebyggende vedlikehold, for å vedlikeholde flyplassanleggene slik at de oppfyller de grunnleggende kravene i vedlegg Va til forordning (EF) nr. 216/2008.

ADR.OPS.C.010 Dekker, andre overflater på bakken og drenering

- a) Flyplassoperatøren skal regelmessig inspisere overflatene på alle ferdselsområder, herunder dekker (rullebaner, taksebaner og oppstillingsplasser), tilstøtende områder og dreneringen for regelmessig vurdering av deres tilstand som ledd i et program for forebyggende og utbedrende vedlikehold av flyplassen.
- b) Flyplassoperatøren skal
 - 1) vedlikeholde overflatene på alle ferdselsområder med henblikk på å unngå og fjerne eventuelle gjenstander som kan forårsake skade på luftfartøyer eller deres systemers virkemåte,
 - 2) vedlikeholde overflaten på rullebaner, taksebaner og oppstillingsplasser for å hindre at det oppstår skadelige unormale forhold,
 - 3) treffe korrigerende vedlikeholdstiltak dersom friksjonsegenskapene på hele eller deler av rullebanen er dårligere enn et minstenivå, når den ikke er kontaminert. Disse målingene skal gjennomføres tilstrekkelig hyppig til å kunne fastslå tendensene med hensyn til rullebanens overflatefriksjon.

ADR.OPS.C.015 Visuelle hjelpemidler og elektriske systemer

Flyplassoperatøren skal utarbeide og sikre gjennomføring av et system for korrigerende og forebyggende vedlikehold av visuelle hjelpemidler og elektriske systemer for å sikre at belynings- og merkesystemene er tilgjengelige og pålitelige og overholder gjeldende bestemmelser.
